

Ára 12 fillér.

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49, T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA

LAPVEZÉR:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f.
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 46. szám.

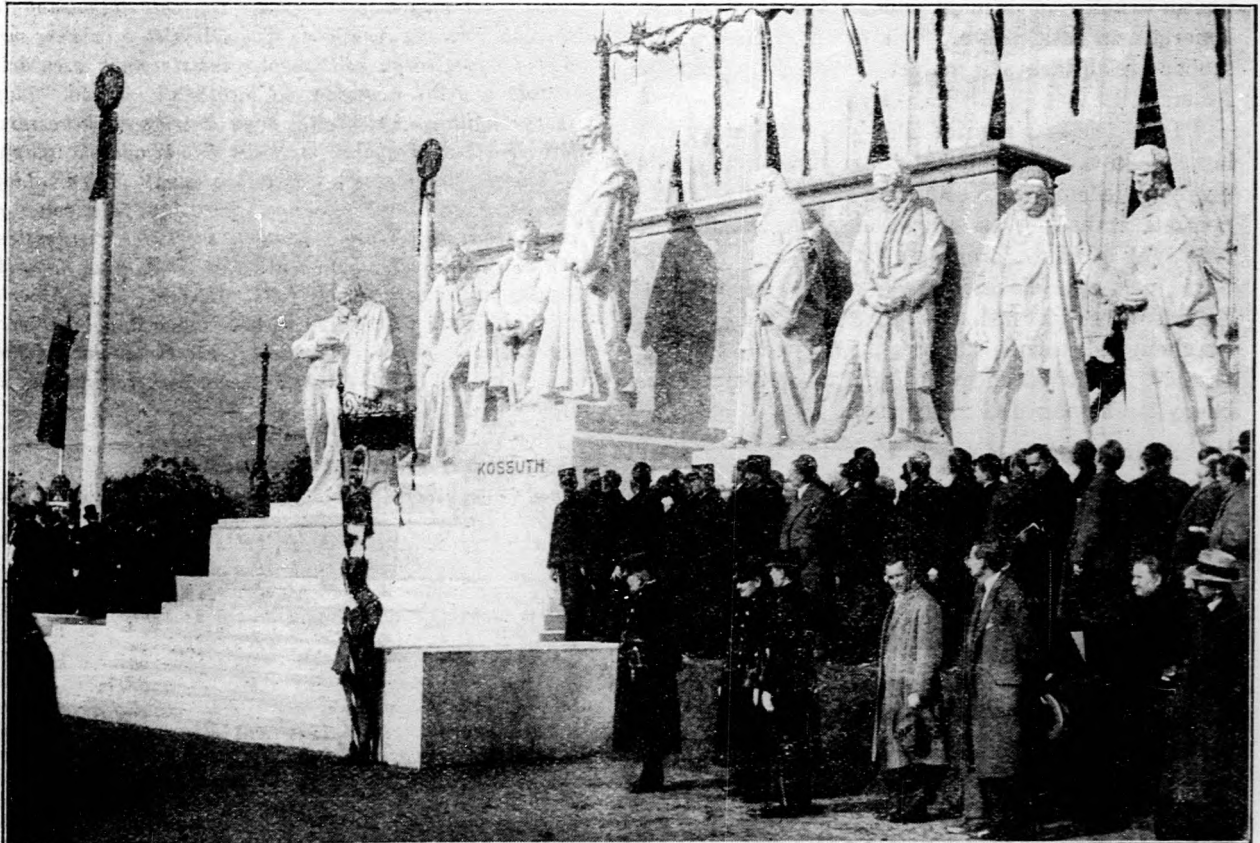
Vasárnap, november 13.

Kossuth szobra előtt.

Irta Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár.

Világgraszoló ünnepség keretében leplezte le a magyar nemzet Kossuth Lajos szobrát. Nemcsak a magyarság egyesült a szabadságharc vezérének ün-

nepelésében, hanem velünk ünnepeltek azok a nemzetek is, amelyek a szabadságharc leverése után Kossuth Lajosnak menedéket adtak. Így alkalmat

Kossuth Lajos szobra az Országház-téren.

(Horvay János szobrászművész alkotása.)

adott az ünnep arra, hogy hazánk mai szétdarabolt-ságában tüntető rokonszenvüknek adjanak kifejezést olyan nagy államok, amelyek ma vezetőszerepet játszanak a világpolitikában. Az amerikai Egyesült Államok és Olaszország emelkednek ki a velünk ünneplő országok közül. De Bem országa, Lengyelország és a Kossuthot védő Törökország is elküldte babékoszorúját a magyar függetlenség és szabadság szobrához. Rajtuk kívül tizennégy nemzet koszorúzta meg a szobrot.

A külföldi kormányok olyan időben küldték el képviselőiket Kossuth szobrához, mikor a magyar kérdés újra napirendre került, mint annak idején, mikor a szabadságharc után Kossuth és bajtársai idegenbe menekültek. Minden okunk megvan annak a föltevésére, hogy a vasárnapi hatalmas ünnep erősebbé teszi az igazságos külföldi közvélemény érdeklődését a trianoni szerződés módosítására irányuló mozgalom iránt. Igaza van Apponyinak, a szoboravatató ünnep nagy szónokának: Kossuth nem halt meg, Kossuth él, mert ma is — márványban — harcol a magyar szabadságért és függetlenségért.

Kossuth ünnepe hangosan emlékezteti az amerikai, angol és olasz népet arra, hogy a trianoni bilincset le kell venni a magyar nemzet testéről. A lelkiismeret e szózata csak erősödik az amerikai Kossuth-szobor felállításával, melyet legközelebb ünnepel Amerika.

De befelé — a nemzet felé — is sok és nagy okulást hív ki a vasárnapi hatalmas ünnepély. Nagyon helyesen jellemezte Kossuth emléket Apponyi, aki a nemzeti szabadság és függetlenség eszméiben jelölte meg Kossuth programját. Kossuth nem egy párté, nem egy felekezeti, még kevésbé egy osztályé, hanem az egész nemzeté. Kossuthot nem szabad Széchenyivel szembe állítani, mert éppen Széchenyi eszméit iparkodott megvalósítani s ő nevezte el Széchenyit a legnagyobb magyarnak.

A szabadság, melyért Kossuth küzdött, nem olyan szabadság, mely fölfordulásba és proletárdiktatúrába viszi a nemzetet, hanem a nemzet szabadsága, melyben minden jó és szép szabad, az erény, a hit, a munka és a hazafias összetartás, de nem sza-

bad, ami ez ellen van: a bűn, az igazságtalanság, az izgatás, a rágalom, a vallásghalás, az erkölcstelenség.

Kossuth a függetlenségért küzdött, az ország függetlenségeért. Ma Trianon láncái ennek a függetlenségnek akadályai. A trianoni rabság ellen kell küzdeni minden becsületes magyarnak s ebben kell egyesülni mindannyiunknak.

Függetlenségünket ezenkívül Moszkva fenyegeti, mely véres rubeljeivel a gyilkos vörösuralom áldozatává szeretné tenni ezt az ezeréves országot. De amint Trianon abroncsai repedeznek már, úgy a vörös zsarnokok ármánykodása is hiábavaló, mert a magyar függetlenség élni fog s a nemzet minden fia erőt merít — Bethlen István szavai szerint — Kossuth emlékéből, hogy helyén legyen a föltámadás órájában!

A legszebb üdvözlés Kossuth szobrának leleplezésére.

Gyönyörű mozdulatokban siettek az amerikaiak, angolok, olaszok, törökök, lengyelek és svájciak rokonszenvük kifejezésére a Kossuth-szobor leleplezési ünnepén. Erős politikai jelentősége volt az olasz kormány részvételének az ünnepen. Az olasz-magyar barátság tüntetőn nyilatkozott meg a szobor előtt. De legértelmesebb és legszebb volt egy Angliából jövő üdvözlés s ez nem más, mint Lloyd George volt angol miniszterelnök szenzációs beszéde a genfi népszövetség bizottsági ülésén. Lloyd George nyíltan kijelentette, hogy a trianoni békeszerződést újra kell tárgyalni, mert azt hamis adatok alapján — szóval félrevezetve — diktálták annak idején. Lloyd George, maga az akkori angol kormány feje volt, aki személyesen vett részt a trianoni szerződés szerkesztésében és elfogadásában. Elég illetékes tehát arra, hogy ítéletet mondjon a szerződés felett. Hisszük, hogy Amerika és Olaszország is csakhamar követik az angol pártvezér őszinte és bűnbánó vallomását. Ennél szebb üdvözlés nem hangzott felénk Kossuth szobrának fölleleplezése küszöbén.

Balkezű főrvénycsinálók

a szociáldemokrata nagyszócsinálók ott az országgyűlésen. Előbb indítványt tettek, hogy 21 éven aluliaknak büntetés terhe alatt tiltassék el szeszes ital kiszolgáltatása a vendéglőkben. Tehát 21 évnél fiatalabbak se sör, se bort ne kapjanak, még pénzért se. Emlékszünk rá, hogy mikor ők voltak kormányon, még a 21 éven felülieknek se volt szabad bort inni. De ez a törvény csak a burzsujoakra vonatkozott. Kétféle elvtársai ittak, mint a kefekötő. Soha se ittak annyit, mint akkor. Nagyon makacs vörös betegségben szenvednek, hogy még mindig ilyen törvényeket akarnak csinálni. A Kossuth emléket törvénybeiktató képviselőházi ülésen pedig olyasféle indítványokkal izetlenkedtek önagyságáék, hogy mondja ki az országgyűlés a népköztársaság megalakulását az általános titkos alapján. Úgy látszik, nekik még nem volt elég egy proletárdiktatúra. Nagyon szájukban van a rablőuralom íze. Hát az szent igaz, hogyha Kossuth föltámadna, általános titkos nélkül verné ki őket a magyar országgyűlésből, mert annak idején a vörös rongy kedvéért sárba tiporták a magyar zászlót...

Kossuth Lajos ünnepe.

A magyar nemzet halhatatlan nagyjával, Kossuth Lajossal szemben, november hó 6-án, vasárnap, törlesztette le régi, fájó adósságát. Ezen a napon zajlott le Horvay János - gyönyörű Kossuth-szobrának lélekbenmarkoló ünnepe, hogy fenn hirdesse a magyar hajthatatlanságot és a magyar élni-akarást.

A lobogókkal, nemzetiszínű drapériákkal pompásan feldíszített Országház-tér felé már reggel 8 órakor megkezdődött a közönség egyre növekvő áradata. Nyolc óra után végeláthatatlan sorban özönlöttek a küldöttségek és 9 óra után érkezett meg zenekarral az első honvédegyalozred díszszezada. Negyed tizenegy órakor jött a főváros küldöttsége, röviddel utánuk az országgyűlés két házának küldöttsége, majd a városi és vármegyei törvényhatóságok, az *Eszterházy- és Széchenyi-nemzet-ség* küldöttsége jött, utánuk pedig *József kir. herceg, Augustia és Anna kir. hercegnasszonyok, József Ferenc és Albrecht kir. hercegek* helyezkedtek el a díszsátorban.

Zsúfolva volt a diplomaták tribünje is. Megjelentek az *Északamerikai Egyesült Államok, Anglia, Ausztria, Belgium, Spanyolország, Franciaország, Görögország, Itália, Hollandia, Lengyelország, a Máltai lovagrend, a Szentszék, Svédország, Törökország, Dánia és Esztorország* képviselői.

Pontban tizenegy órakor harsant fel a díszszezad kürtjele: megérkezett a kormányzó. Az ünnepeket a Magyar Dalosszövetség 1200 dalosának *Himnusa* nyitotta meg, majd az emelvényre lépett *Buzáth János* alpolgármester, aki ismertette a szobor keletkezésének és megvalósításának történetét, hangsúlyozva, hogy a szobornak minden köve az ország népének *filléréiből épült és minden fillére ennek a népnek szíve dobogását jelenti.* Ezután *Sipőcz Jenő* polgármester emelkedett szólásra, aki arra kérte a kormányzót, hogy a szobormű leleplezésére az engedélyt megadja. A kormányzó intésére ekkor a szoborról lehullott a lepel, mire a polgármester tovább folytatta beszédét:

— *Zarándokhely lesz majd ez a tér, — mondotta — ahová egybehangzó lélekkel, szent érzéssel szívében eljön minden magyar ember. Ha majd eljön ide mindenki, akkor egy jobb kor megvalósítja Kossuthnak és a nemzetnek álmát, rágyát és reményét: a független, szabad és Nagymagyarországot. Élő hittel vallom, hogy így lesz!*

Apponyi Albert gróf beszéde.

Sipőcz polgármester beszéde után *Apponyi Albert* gróf jelent meg az emelvényen.

— *Midőn ma történelmünk egy óriásának, Kossuth Lajosnak szobrát leplezzük le, — mondotta többek között a nemzet nagy fia — nem kell sokat kutatnunk, mik az ő élete munkájának vitán felülálló, soha el nem múló értékei a magyar nemzet számára. Két nagy eszme és egy nagy energia forrt*

GRAMOFON

Kitünő, tisztahangú beszélőgép 40 pengő.
Nagyobb, erős, gyönyörű hangú 64 pengő.
A világ legjobb beszélőgépei és hanglemezek legnagyobb választékban.

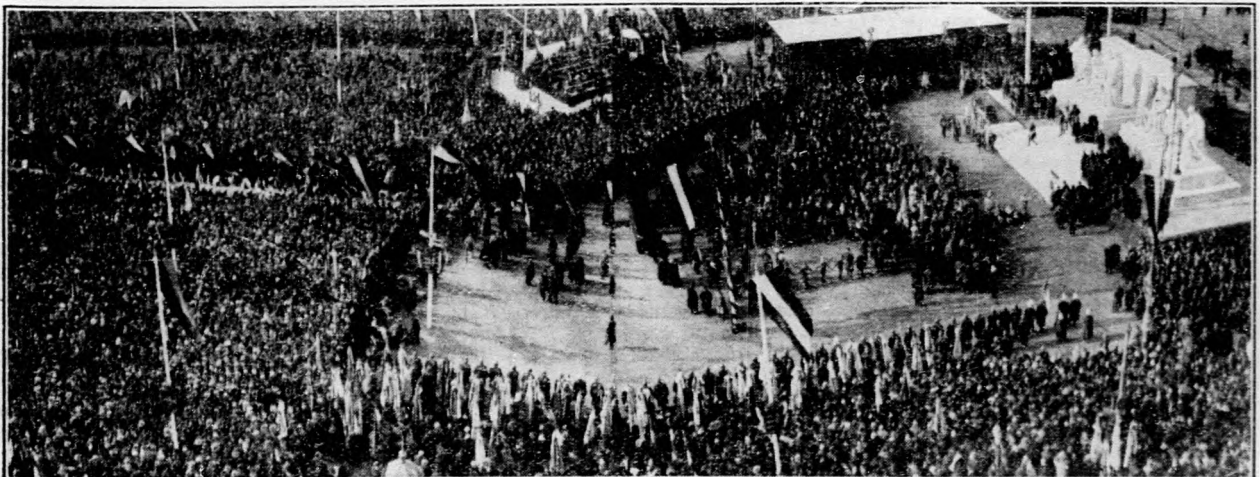

Sternberg

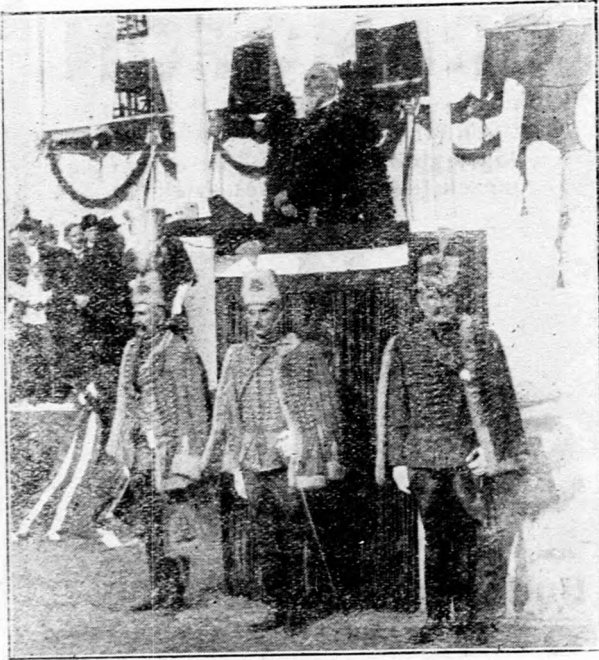
királyi udvari szállítók hangszergyárában.
Budapest, Rákóczi-ut 60.

össze a köztudatban az ő nevével. A két elv az, hogy a nemzeti lét csak akkor nyugszik biztos alapokon, ha joggyakorlásának körében és annak jótéteményeiben *bemfogalja az egész népet* és hogy csak akkor boldogulhat igazán, ha *önállóan őrzi saját sorsát*, idegen hatalomtól függetlenül, a maga létérdekeinek, nem pedig idegen céloknak útmutatása szerint.

— *Miben áll tehát Kossuth Lajosnak különleges nagysága? Miben áll az ő egyéniségének ez a tömegeket mozgató varázsa? Először abban, hogy a milliók öntudatát az a két eszme érinti legközvetlenebbül, amelyet kiválóan ő képviselt. Azután abban, hogy e nagy gondolatok terjesztésében ővé volt a *lángelmék legmerészebb szárnyalása.* Végül és főleg abban, hogy a keresztülvitelnél ő képviselte a *leghajthatatlanabb akaratot.* Erre a kivételes akaraterepedre pedig szükség volt, hogy egy kiváltságos osztályt rábírnjon a kiváltságról való önkéntes lemondásra; hogy egy földesurakból álló parlamenttel *megszarvasta a jobbágyaság ellörlését*, egy rendi országgyűléssel a *népkepriséleti alkotmányt*; hogy a közjogunkban ismeretlen, de tényleg minden hatalmat gyakorló bécsi udvari tanácsok fojtó öleléséből kibontakoztassa a *független magyar, felelős magyar minisztériumot.* Meg kell állapítanunk, hogy a *tettérválást a Kossuthban való emberföltött akaratereped kényszerítette ki.**

A Kossuth-szobor leleplezési ünnepe, a Kúria második emeletéről nézve.

Apponyi Albert gróf beszél a Kossuth-ünnepen.

— Hogy ez súlyos kockázattal járt, ki tagadná? A kockázat azonban egy hősköteményen keresztül, tragédiába fulladt: *Kossuth Lajos életének és a magyar nemzetnek tragédiájába.* Ő mint hontalan bolyongott, az ország pedig a törvénytelen elnyomatást szenvedte évekig. Kossuth Lajosban azonban a lelki energia akkor sem veszett ki; bejárta az idegen országokat és ahol csak tere volt a szabad mozgásnak, különösen az angol-szász faj birodalmaiban, izgatott a magyar szabadság mellett, fejtárgya a közvéleményt, rokonszeret nyert, ismerette tette a magyar ügyet. A világ általa nyert tudomást arról, hogy Magyarország még létezik.

— Ha ennek a szobornak jelentőségét egy szóval kellene megjelölni, úgy azt a *nemzeti akarás szobrának* nevezném. Mert arról kell, hogy ma elsősorban szóljon a magyar népek, de nem egyedül annak, hanem annak a világnak is, amelyhez Kossuth a törvénytelen elnyomatás idejében fordult: sikertelenül, de mégsem hiába. A Kossuth-szimbólumban megrögzített nemzeti erőre és annak átvitelére az idegen nemzetek tudatába, ma nagyobb szükség van, mint valaha.

— Megrendülve állunk hazánk szülöttjének szobra előtt. Ehhez a halotthoz nem is szölok így, hogy: „Legyen áldott emléke”, hanem úgy, hogy: „Éljen ez az emlék mindenkorra, mint a magyar nemzeti energia jelképe és a magyar feltámadás záloga.”

Koszorúk fengere.

A páratlanul ragyogó, hatalmas szónoklat után szünni nem akaró éljenzéssel ünnepelte a *százszennyi tömeg* Apponyi Albert grótot, akinek beszéde után a tér felett megjelent három repülőgép és a magyar repülők hódolatát, virágát szórta le a szobor elé. A Magyar Dalosszövetség nagy ének-karja énekelt ezután el a „Tavaszi elmúlt” kezdetű dalt és a *Kossuth-nótát.*

Ezzel véget is ért a nagy ünnepség első része és megkezdődött a koszorúzás. Elsőnek a kormányzó lépett a szobor elé és letette nemzetiszínű selyemszalagos babérszuszorúját, némán tisztelegve Magyarország 48-as kormányzójának. A második koszorút József királyi herceg vezetésével József Ferenc és Albrecht királyi hercegek helyezték el. A magyar kormány koszorúja volt a harmadik, amelyet Bethlen István gróf miniszterelnök rakott le a szobor talapzatára. Puky Endre a képviselőház, Wlassics Gyula báró a felsőház koszorúját helyezte el, majd Buttler-Wright az Egyesült Államok, Bodrero olasz államtitkár az olasz kir. kormány és Turin város, Türk Stefánia Türk tábornok családjának, Hinden holland kapitány az európai birközöbajnokságban résztvevő atléták nevében tizennégy nemzet, Trzaska-Durski alezredes a lengyel kormány, Noureddin Ferouh bej a török kormány koszorúját tette le.

Ezután végeláthatatlan sorban járultak a küldöttségek a szobor elé és elhelyezték koszorúikat a szobor talapzatára. Délután három óra volt, mire az utolsó küldöttség is letehetően koszorúját, a szobor talapzatát ekkor már annyira elborította a rengeteg virág, hogy szinte eltakarta a szoboralakokat. Az elvonulás félnégyre ért véget, de a közönség ezután is nagy tömegben hullámzott a téren, úgy, hogy a rendőrség tovább is kordont tartott egész a késő esti órákig, mikor a főváros népeinek kegyelettel érdeklődő zarándoklása befejeződött.

Budapesttel együtt ünnepelt vasárnap az egész ország. Ünnepeit a magyarság, a határokon innen és határokon túl, hogy legnagyobb fiának emlékéből merítsen erőt a feltámadás előkészítésére.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Szabóky Alajos újra fellép Vácott.

Andrássy Gyula gróf választói Szabóky Alajos váci mandátuma ellen petíciót nyújtottak be. A közigazgatási bíróság november hó 5-én hozta meg döntését, mellyel megsemmisítette Szabóky államtitkár mandátumát. Az indokolás szerint azt a vacsorát, melyet a Szabóky-párt rendezett Alsógödön, tiltott ellátásnak minősítették. A megüresedett váci mandátumért a választási harcok tehát újra kezdődnek. Vác város polgársága azonban, úgy látják, kitarat Szabóky Alajos, volt képviselője mellett, mert száztágu küldöttséget menesztett Budapestre s megkérték az államtitkárt, hogy a leendő választáson ismét lépjen fel Vácott, ahol bizonyosan nagy többséggel megválasztják. Szabóky Alajos a küldöttség szóknakának kijelentette, hogy elfogadja a jelöltséget.

Az Egységes Párt Kossuth Lajos sirjánál.

November 6-án, délelőtt 11 órakor, az Egységes Párt küldöttsége felkereste a *kerepesi-uti* temetőben a Kossuth-mauzoleumot, továbbá Rubinek Gyula, volt földmivélsügyi miniszter sirját. A küldöttséget Platthy György vezette és a párt tagjai közül résztvettek abban: Schandl Károly államtitkár, Erdélyi Aladár, Éhn Kálmán, Vértes Vilmos István, Rubinek István, Dukai Takách Géza, Barabás Samu, Sokorópátkai Szabó István, Eörfly Imre, Sz. Szabó Géza, Kun P. András, Meskó Zoltán, Barla Szabó József, Farkas Elemér, Gadl Endre, Szabó Sándor és Udvardy János. A Kossuth-mauzoleumnál Erdélyi Aladár mondott beszédet, melyben Kossuth Lajos halhatatlan érdemeiről emlékezett meg. Azután elhelyezte a siron a párt koszorúját. A képviselők ezután Rubinek Gyula sirjához mentek, ahol sokorópátkai Szabó István beszélt, ugyancsak koszorút helyezve el a sirra.

A törökszentmiklósi mandátum sorsa.

A Horánszky Dezső halálával megüresedett törökszentmiklósi mandátumért máris megkezdődtek a választási harcok. A kerület iparosválasztói Dobsa László dr.-t, az IPOSz. igazgatóját, jelölték egységes párti programmal. A jelölés után küldöttség utazott Budapestre azzal a kéréssel, hogy a kormány hivatalosan is őt ismerje el az Egységes Párt jelöltjéül. Az Egységes Párt azonban más hivatalos jelöltet állított a kerületben Brandt Vilmos ny. főispán, volt törökszentmiklósi földbirtokos személyében. Hír szerint Dobsa László, mivel nem tudta biztosítani a kormány támogatását, már vissza is lépett a jelöltségtől.

Törvénybeiktatták Kossuth Lajos emlékét.

A képviselőház november hó 7-én tartott ülésén általánosságban és részleteiben is elfogadta a március 15-ike és Kossuth Lajos emlékének törvénybeiktatásáról szóló javaslatot. A Ház ülése ünnepélyes keretek között zajlott le, csak a szociáldemokrata képviselők igyekeztek minden áron zavart kelteni, ami azonban a többi pártok tapsviharával szemben nem sikerült. Valamennyi pártból

egy-egy szónok beszélt csupán a szociáldemokraták állítottak három szónokot. Az ülés végén Bethlen István gróf miniszterelnök mondott nagyobb szabású beszédet, melyben rámutatott arra, hogy *Kossuth Lajosnak nincs szüksége, hogy nagyságát társadalmi osztályokkal szemben méltassák, vagy pedig történelmi események féltreemagrázásával emeljék. Ennek az országnak minden talp-alattnyi földjét vérrel és vassal vittuk ki és tartottuk meg a világ tulerejével szemben. Az a szabadság pedig, amelyet így szereztünk, ha el is vesz, mindig visszaszerezhető.*

A miniszterelnököt beszéde végén viharos ünneplésben részesítették.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Mussolini ígéretet tett, hogy nagyra teszi Olaszországot.

Néhány nappal ezelőtt ünnepelte meg fényes külsőségek között az olaszországi nép a fasiszta-uralom fennállásának ötödik évfordulóját. Az olaszok nagynevű miniszterelnöke, a szemlére kivonult csapatok előtt többek közt a következőket mondotta:

— Uralmunknak hatodik esztendeje kezdődik és ez csattanós cáfolata azoknak a nevéseges jóslatoknak, hogy a mi rendszerünk nem lesz tartós. Fekete ingesek! *Tartassatok ki hűséggel, fegyelemben és tökéletes lelkesedéssel és akkor nagyra fogjuk tenni hazánkat.* Fekete ingesek! Kié ez az Olaszország?

A katonák, matrózok és fasiszta párttagok egy akarral dörögtek a választ:

— *A miénk!*

A miniszterelnök beszédét óriási tüntetés követte.

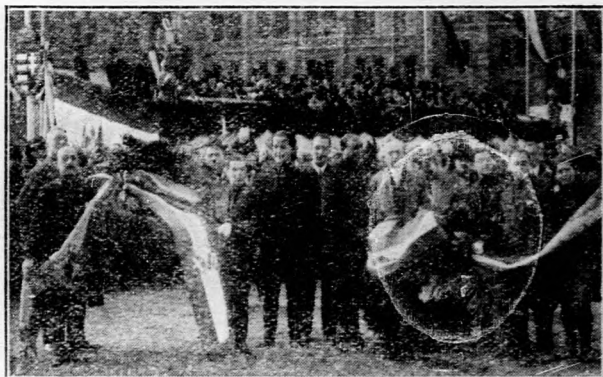
A franciák is elismerik, hogy vissza kell adni magyar területeket.

A francia *Le Correspondent* című ujság legutóbbi száma érdekes cikkben foglalkozik a trianoni igazságtalanságokkal. A cikknek *Trianon* a címe és a Rothermere-akcióról megállapítja, hogy *Rothermere lordnak igaza van, mert a trianoni szerződés a legigazságtalanabb a háború befejeztével megkötött szerződések között.* Hosszabban foglalkozik a cikk a Felvidéknek, Erdélynek és Bánátnak sorsával és rámutat arra, hogy a békekötésnél milyen lelkiismeretlenséggel vonták meg az új határokat.

Az Egységes Párt Kossuth Lajos sírjánál.

Az Egységes Párt Halottaknapján megkoszorúzta Kossuth Lajos mauzóleumát. Képünk a küldöttséget mutatja be, köztük Schandl Károly dr. földmívelésügyi államtitkárt (1), Plattly György országgyűlési képviselőt, a küldöttség vezetőjét (2) és Rubinek István országgyűlési képviselőt, a küldöttség szónokát.

Feketeinges olaszok a Kossuth-ünnepen.

A francia cikk azzal fejeződik be, hogy a magyarok elkeseredése rettentő és a mostani helyzetbe Magyarország sohasem fog belenyugodni, *a revíziónak tehát feltétlenül meg kell történni.*

Angol cikk a prédaleső csehekről.

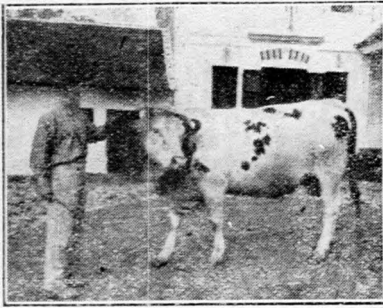
Rothermere lordnak, a magyarok nagynevű angol barátjának lapja, amely Angliában a legelterjedtebb újság, a múlt héten is folytatta az igazságtalan magyar határok ellen való harcát. Ezúttal *A prédaleső csehek* címmel jelent meg a *Daily Mail*-ben egy cikk. A cikk ismerteti, hogy a csehek milyen különös körülmények között alkották meg a Cseh-Szlovákia nevű korcs államot. A cikk megállapítja, hogy *a rablásra éhes és erőszakos csehek hogyan fosztogatják a tótokat, akikkel ma természetellenes kötelék fűzi össze őket.*

Az oláhok Erdélyből akarják elindítani a forradalmat.

Romániában még mindig tart a forradalmi állapot, bár a forradalom megszervezőjét, *Manoilescu* államtitkárt letartóztatták. A statáriális vizsgálat megállapította, hogy *Károly hercegnek, a volt trónörökösnek, a polgárság és katonaság között rengeteg híve van, a hadsereg fele Károly-párti.* A román nép várja haza a népszerű herceget. Károly herceg ezideig még nem hagyta el Páris. *A Bratianu*-kormány közzétette azokat az iratokat, amelyeket Károly herceg bizalmasának, *Manoilescu* államtitkárnak letartóztatása alkalmával lefoglalt. *Manoilescu* irataiból kitűnt, hogy november folyamán akarták megkezdeni a nagy hadjáratot a jelenlegi kormány ellen és november végén akarták beültetni a román trónba a száműzött herceget. *Jorga* Miklós, a Károly-párti román politikus, legközelebb Kolozsvárra és Nagyszebenbe látogat el, ahol *Manoilescu* letartóztatásával kapcsolatban beszédeket akar mondani. A románok úgy tudják, hogy *Jorga Erdélyből akarja megdönteni Bratianu miniszterelnök uralmát és az erdélyi románság útján akarja megszervezni a forradalmat, amelynek révén a kedvelt herceget a királyi székbe juttathatják.*

A kommunisták merényletet követtek el a görög államfő ellen.

Athénban *Kunduriotisz* köztársasági elnök ellen a kommunisták merényletet követtek el. Az államfő a városházán egy kongresszuson vett részt és midőn kilépett a kapun és elfoglalta helyét az autóban, odaugrott egy fiatal ember és az autó felé lőtt. A golyó áttörte az autó ablakát, de közben elvesztette ütüerejét és csupán surolta a köztársasági elnök homlokát. A merénylet a rendőrség azonnal letartóztatta. Kiderült róla, hogy *Gussios* a neve, huszonnyolc éves, foglalkozására nézve pincér. Fanatikus *kommunistának* mondta magát. A lakásán kommunista könyveket és iratokat találtak.

Eredményes állattenyésztő munka Palotabozsokon.

Palotabozsok (Baranya m.) községben egy esztendeje vezették be a szarvasmarhák törzskönyvezését és máris jelentős eredményt értek el. Ezidőszereint nyolevankét tehén áll ellenőrzés alatt. A pécsváradai bikakiállításra hatvankét állatot hajtottak fel és közülük hat díjat a palotabozsoki bikák nyertek el. Érdekes, hogy a községnek nincs legelője, kizárólag istállózott, takarmányon tartott állatokat nevelnek. Képeink néhány kitűnő tenyészállatot mutatnak be. *Balról:* Kerner Ferenc bíró „Cifra” négyéves tehene, évi 3500 liter tejhozammal. *Középen:* Gungl Bódis „Cifra” nevű négyéves, két borjút vetett tehene, évi 4000 liter tejhozammal. — *Jobbról:* Moravizki Ferenc oklevéllel kitüntetett két és fél éves, zsemlyetarka tehene az első borjzás után.

MEZŐGAZDASÁG

A búzaköszög és az időjárás.

Írta: Urbányi Jenő, egyetemi tanársegéd.

A búzaköszög az egyes években nem egyenlő mértékben szokott mutatkozni, ami nagyrészt az időjárás befolyásának tulajdonítható. Ismeretes az, hogy a köszög szaporodó szervei, spórái a búzammal egyidőben csirázanak. Ha hűvös és nedves időjárás uralkodik vetéskor, akkor a csiranövény lassan fejlődik és ezért hosszabb ideig lehetséges a fertőzés. Ugyanis a mai ismereteink alapján a fertőzés mindig a csirázás első szakában történik, amikor még az első zöld levél a leveleket borító hüvelyhártyát át nem törte. A nedves és hűvös időjárás viszont a köszögspórák kicsirázását előmozdítja. Ha pedig a vetőmag kicsirázásának ideje alatt meleg időjárás van, akkor a magvak kicsirázása gyors és erőteljes lesz, vagyis kevésbé lesz kitéve az a fertőzés veszedelmének. Tehát ősziéknél a korai vetés, tavasziéknél a késői vetés (vagyis a meleg és száraz idő) a köszög mennyiségét csökkenti fogja. Ha esetleg a fertőzésre kedvező hideg időjárás után a vetés fejlődésére kedvező meleg és nedves időjárás következik, akkor az a köszög fejlődésére is kedvezően fog hatni. Tehát minél szebben fog a már kezdetben megfertőzött vetés fejlődni, éppen olyan arányban fog fejlődni benne az élősködő kártevő is.

Tehát a fejlődéskori kedvező időjárás sajnos, nem számíthat a gazda semmiféle segítségére a köszög ellen, csupán a vetőmag kicsirázásakor uralkodó időtől várhat némi segítséget s ha ebben szerencsés, a megfelelő időben való vetés nemcsak a betegség ellen fog neki szolgálni némi védelmül, hanem ezáltal a terméshozamot is igen kedvezően befolyásolhatja. De ki tudja azt előre, hogy a vetésre kiválasztott kedvező időt milyen kedvezőtlen idő fogja követni. Sajnos, az őszi gazdasági munkák torlódásakor rendszeren nem is lehet várni a jó időt, hanem sietni kell azzal a vetéssel, hogy az a földben legyen, még mielőtt a hidegebb idő beállana.

Szóval a gazda az időjárásnak előnyeit csak véletlenül élvezheti. Tehát rajta kell lennie, hogy az időjárásra való tekintet nélkül megvédje vetését a búzaköszög kártételétől. Ezt pedig csak úgy fogja elérni, hogyha mindenkor csávázott magot fog vetni. S ha ezt mindenki meg fogja tenni, akkor méltán remélhetjük, hogy a nemzeti vagyonnak nagyrésze menthető meg e kártevők pusztító-saitól.

A zöldseges verem. A zöldseges téli eltartására alkalmas száraz és fagymentes pincehelyiség hiányában magunk készíthetünk egyszerű szabadföldi vermet, melyben a háztartásunk céljára szolgáló gyökérféléket, céklát, burgonyát, tormát stb. elraktározhatjuk. A verem helyét a kert valamilyen árnyasabb, de magasabbfekvésű nyitott helyén válasszuk ki, ahol az altalajvíz még az esőzések idején is mélyen lent marad. A vermet egyébként sem ajánlatos 60 cm.-nél mélyebbre kásni. A termények mennyiségéhez mérten szabjuk meg a verem méreteit s lényeges az, hogy meghajolva, az ember beférjen rajta. A verem oldalát deszkával, vagy vesszővel béleljük ki, hogy a föld be ne hulljon. A tetőszerkezetet nyergesen és hátrafelé lejtősen lécekből, karókból akként rögzítjük össze, hogy a reákerülő vessző és föld nyomását biztosan kibírja. A bejáratához ajtót készítünk vagy annak hiányában megszükitve, vesszőfonattal és földdel takarjuk. A vermet az időjárás szerint lejtjük és a tél folyamán, fagymentes időben a vermet gyakorta megvizsgáljuk és szellőztetjük. Általában a verem hőmérsékletét figyelemmel kíséreljük és ha túlmeleg, úgy az ajtó megnyitása által a verem hőmérsékletét lejtjük, vagyis a külső levegővel szabályozzuk. Mivel a vermet nagy fagy idején nem lehet megnyitni, ezért valami csekélyebb mennyiségű zöldseget ilyen időben a kamrában kell tartani. A burgonyaféléket egynéhány napi szikkasztás, szárítás után vermeljük, a répapaféléket, gyökérféléket, hogyha száraz földből szedjük ki és nem sárosból, nem kell szikkasztani. A gyökereستől eltett káposztaféléket azonban délután és teljesen száraz állapotban szedjük meg és sűrűn egymás mellé ültetve vermeljük el.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb, rusznai, csótányirtószerek is. Póstsztétküldési hely: „Ratinol” Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-u. 36.

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-,
CSÉPLŐMENTŐSZEKRÉNYEK,
SZÁRNYSZIVATTYÚK, TÖMLŐK,
CSŐVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk.**

VERMOREL-PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA, BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

Az őszibarackfa magról való termesztése. Összes gyümölcsfánk közt az őszibarackfa a legkényesebb és a legrovidebb időtartamú. Különösen rövid életű, ha kedvezőtlen viszonyok közé kerül, amikor is egy gomba támadja meg a tönkre teszi; de kedvező viszonyok között sem él tovább, mint 10—12 év. Azt tapasztaltuk, hogy a magról nevelt őszibarackfa egész ségesebb, ellenállóbb, erőteljesebb fejlődésű, hosszabb életű, mint a valamely nemes őszibarackfa rügyével ojtott. A magról való termesztés a következőképpen történik: Az őszibarackmagot lehetőleg a gyümölcs elfogyasztása után mindjárt nedves földre tesszük és fagymentes helyen teletetjük át, hogy csirázóképessége épségben maradjon. A magot tehát cserépben, vagy deszkaládában mintegy 5 cm. mélyen a földre helyezük el és állandóan mérsékelted nedvesen tartjuk. A kiültetés ideje március közepén van. Az első nyáron 1 méternyire nő meg a magonc s a 3—4-ik évben kezd teremni. A magról nevelt fa nem fog ugyanolyan gyümölcsöt hozni, mint amilyen magról származott, mert az őszibarackfa csak ritka esetben örökíti át tulajdonságait. Az őszibarackfa mérsékelt gazdag és a vizet jól átteresztő, laza talajt szereti. A túlnedves és igen kötött talaj, valamint az olyan éghajlat, ahol gyakoriak az északi szelek, az őszibarackfa tenyésztésének nem kedvező. Metszést nem igen kíván, csak az elszáradó ágakat kell eltávolítani, de ha valamely déli falhoz ültetve redélyfának neveljük, úgy augusztus közepe táján megkurtítjuk az ágakat.

A mérszénitrogén nevű új nitrogénműtrágyák nagy természetfokozó hatása miatt kiterjedten s évről-évre fokozódóan használnak. Nagy természetfokozó hatása mellett azonban hátránya a műtrágyának, hogy más műtrágyával nem keverhető s hogy 6—8 nappal a vetés előtt kell kiszórni. Ez utóbbi hátrány azonban csak feltevés, mert mindig több és több gazda jelentkezik, akik a mérszénitrogén kiszórása után azonnal vetettek anélkül, hogy annak káros hatásait a legkisebb mértékben is tapasztalták volna. Legújában is egy német gazda számol be arról, hogy 6 minden káros következmény nélkül vetett frissen kiszórt mérszénitrogén után. Hogy a mérszénitrogén utáni azonnali vetésnek ne legyen káros következménye, az egyenletesen kiszórt műtrágyát nagyon jól össze kell keverni a talajjal, amely esetben annyira egyenletesen szétjellel eszlik a földben, hogy a csirázó növénykét nem fogja károsan befolyásolni. De különben is a mag csirázása nem kezdődik a földbejutás pillanatában, hanem napok telnek el, amíg a csirázás megindul s e napok eleget arra, hogy a talajjal jól összekevert mérszénitrogén káros hatása is megszűnjön. Fontos dolog e tapasztalat azért, mert e kitérő hatású műtrágyának elterjedését némileg gátolta az a körülmény, hogy 6—8 nappal a vetés előtt kellett kiszórni, ami most már, az eddigi tapasztalatok alapján, nem multhatatlanul szükséges. Ma már igen kiterjedten alkalmazzák őszi gabonánál is, amelyeknél 150 kg. szuperfoszfát mellett, 80—100 kg. mérszénitrogént szórnak a vetés előtt, amely műtrágyázási eljárás mellett rendszerint 3—6 mm. terméshöbbltet lehet elérni.

Az állatok átteleltetésénél követendő eljárásokról. Az állatok megfelelő átteleltetése sok gondot okoz az állattenyésztőknek, állattartóknak, mert ha e téren hibát követ el, úgy anyagi károsodásnak teszi ki magát egyrészt, másrészt nem fogja az állat azt a termelést megadni, amit tőle várunk. Az állatok bekötésének átmenetesen kell történnie, nem szabad máról-holnapra a legelőről egyenesen az istállóba bekötni. Hozzá kell szoktatni a száraztakarmányhoz, az istálló levegőjéhez, mert a hirtelen, átmenet nélküli beteleltetést a termelés sínly meg. Bekötés előtt meg kell tisztítani az istállókat, rendbe kell hozni az ajtókat, ablakokat, az egyenetlen istállótalajt, ki kell hordani a felgyülemlett trágyát. Nagyon ajánlatos az istálló talaját, ha ez földes vagy agyagos, laza felásású, új földdel feltölteni, ezt megelőzőleg alaposan fertőtleníteni, hogy a tél folyamán istállójárványok (lépfene stb.) meglepetést ne okozzanak. Az erősebb munkát teljesítő állatokat ajánlatos megnyírni. Esetben, rossz időben ne hajtsuk ki, a déli napsütéses időben eresszük kifutókba, vagy jártassuk meg. Ne legyen se túlságosan meleg, se túlságosan hideg az istálló, figyelembe kell venni a fajtat, az állatok számát, az istálló nagyságát és az állatok termelését (tejelés, hízás, igaerő stb.), Pószabály az, hogy

csak annyi állatot teletessünk át, amennyire elégséges és jó minőségű takarmányunk van és csak azokat teletessük át, melyek munkájukkal termelésünket biztosítják. Beteg, öreg, hibás, nem jó termelő állatokat megfelelő feljavítás után értékesítsünk. (K—c.)

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Szobrot Darányi Ignácnak!

A magyar mezőgazdaság társadalmi intézményei elhatározták, hogy *Darányi Ignác* emlékének szobornívóval való megörökítésére országos mozgalmat indítanak. Kezefeltes tervük kivételre szűkebbkörű bizottságot küldöttek ki s ennek tették feladatává, hogy a szobor költségeire szükséges összeget gyűjtés útján szerezzék meg.

E megbízás alapján az intézőbizottság tagjai, akik között a magyar agrártársadalom és közélet minden számottevő tényezője helyet foglal, *adakozásra hívja fel a magyar gazdaságszervezőket és kéri* szóval fordul a gazda- és földművestársadalom minden tagjához, hogy amint *Darányi* szívére ölelte a mezőgazdaság egész egyetemét, aképpen vegyen részt a szoboralap gyarapításában az agrárlakosság kicsiny-nagyja, a kastélyok urától az apró kunyhók lakójáig.

A *Darányi-szoboralap* javára társult testületek megbízásból és a belügyminisztérium engedelmével a *Magyar Gazdaszervezők* bonyolítja le a gyűjtést, mint a gyűjtőívek kibocsátására és a pénz beszedésére egyetlen jogosult intézmény. A szoborra szánt adományokat tehát a *Magyar Gazdaszervezők* címére (Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.) kell küldeni, mely az adakozásokat nyilvánosan nyugtáznai fogja.

Felemelték a szesztermelési keretet.

A napokban jelent meg a pénzügyminiszter rendelete, mely az 1927—28-iki termelési időszakban, vagyis az 1927. évi szeptember hó 1-étől 1928. évi augusztus hó 31-ig terjedő idő alatt a fogyasztási adó alá eső szeszfordékban termelhető *kettőszáznegyvenezer hektoliterben megállapított szesztermelési keret* további *egyszázhuszezer hektoliterrel felemelte*.

Az első magyar lovas Hockey-mérkőzés a Margitszigeten.

Képünk Mecklenburg Fülöp herceg és Rakovszky Iván volt belügyminiszter csapatát ábrázolja.

PETROLEUM-KÁLYHA

(a technika csodája) tiszta, üzembiztos, füstcső nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

Petroleum-gyorsfőzők. — Viharlámpák. — **KARBID.** — Acetylenégők és összes kellékek.

Szállítja a közismert szaküzlet:

SCHVARTZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST
VILMOSCSÁSZÁRÚT 53.

(Alapítva: 1884.)

Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

Mezőgazdasági rádióelőadások.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara mezőgazdasági rádió-előadásorozatának havi programja a következő: November 6-án, vasárnap 13.30 órakor: „A házi kert telepítése”. Előadó: Cséser Gyula, az Országos Magyar Kertészeti Egyesület titkára. November 6-án, vasárnap 15.30 órakor: „A tej, mint táplálék”. Előadó: Graf Ottó, m. kir. gazdaságtanész, a Magyar Királyi Tejkiismerleti Állomás vezetője. November 10-én, csütörtökön 16 órakor: „A magyar állattenyésztés fejlesztésének lehetősége”. Előadó: Konkoly-Thege Sándor dr., az OMGE főtitkára.

Galamb- és házinyúlkiállítás.

Az elmúlt hét végén nyitotta meg kapuit a második Nemzetközi galamb-, nyúl- és szűcsipari kiállítás a budapesti Tenyészállatvásár-telepen. A kiállításon megjelent Mayer János földművelésügyi miniszter, Mayer Károly és Lickl Károly földművelésügyi államtitkárok és Békessy Jenő miniszteri tanácsos. Mayer János földművelésügyi miniszter hosszabb beszédben foglalkozott a magyar galamb- és házinyúltenyésztés kérdésével. Kijelentette, hogy eddig is nagy figyelemmel kísérte azokat a szép eredményeket, amelyeket a magyar tenyésztők ezen a téren értek. Amint ismeretes, tavaly nagyobb összeggel járult a magyar galamb- és nyúltenyésztetek felhívásához, a maga részéről most is ígéretet tesz, hogy tárcája keretén belül az idén még hatványozottabban támogatja és segíti a tenyésztőket céljaik elérésében. Meg van győződve arról, hogy ezáltal a kisemberek egzisztenciáját támogatja alá és reméli, hogy a galamb- és házinyúltenyésztők komoly és igyekvő munkáját siker koronázza. A miniszter ezután a kiállítást tekintette meg és a látottakról a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara október hó 30-án tartotta őszi rendes közgyűlését, amelyen Hoyos Miksa gróf elnökölt. Az elnök megnyitójában meleg szavakkal emlékezett meg Apponyi Albert grófról, a nemzet nesztöréről, abból az alkalomból, hogy a Népszövetség előtt a magyar igazság érdekében oly szép eredményeket ért el, továbbá Rothermere lordról, aki hervadhatatlan érdemeket szerzett a magyar igazságnak megvédésével. Indítványára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel biztosította Apponyi Albert grófit és Rothermere lordot szerzetéről és ragaszkodásáról. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a kamara 1928. évi költségelőirányzatát s sza-

vazta meg a kamarai illeték felemelését. A közgyűlés 40 kamarai levelezőtágot választott, hogy a kerület köz- és mezőgazdasági viszonyait tekintetében megbízható adatok birtokába jusson. Majd tudomásul vette a mezőgazdasági bizottságok munkájára állításáról szóló jelentést s végül megválasztotta a szakosztály elnökeit és alelnökeit.

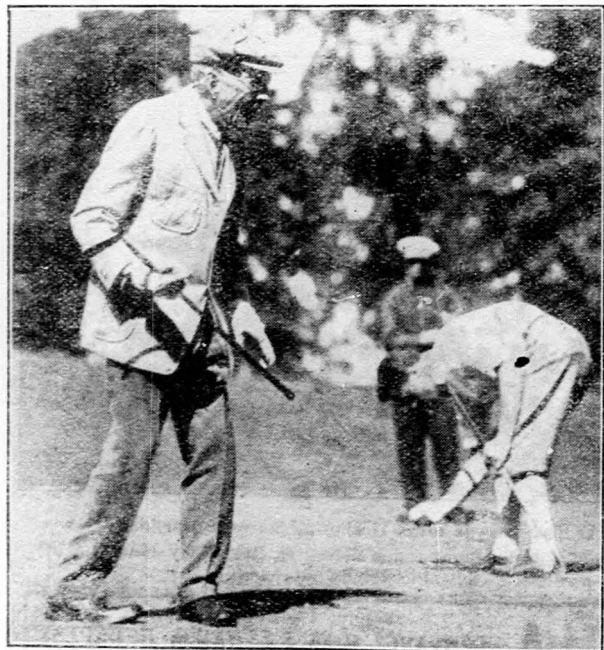
Faültetők társasága.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ez év elején megalakította a Faültetők Társaságát. A Társaság szerény célkitűzéssel, minden egyes tagját csak arra akarja kötelezni, hogy évente legalább egy fát ültessen el. A program semmisségné látszik, mégis, ha megvalósul, Alföldünk faállománya tetemesen gyarapodik és közelebb jutunk ahhoz, — a ma még álmyszerű gondolathoz — hogy az Alföld homokbuckás területe gyönyörű kertté váljék. Az Alföld fásítását s annak következményeit nagyon sok szakember ismertette gazdasági és tudományos szempontból. Hatása főleg a többtermelésnél jelentkezik majd kiszámíthatatlan mértékben. A fák megtörik az erős szeleket, kedvezőbbé alakítják a csapadékvíznyomokat, úgyszólván megváltoztatják az Alföld klímáját. A Kamara azonban nem elégedett meg a társaság megalakításával. Mindent elkövetett, hogy a társaságba tömörült tagok fogadalmait gyakorlatban is keresztülvihelessék. Tizenegy fajsokollal kötött egyezséget, amelyek a társaság tagjai számára tíz, huszonöt, harminc százalék árendeményt nyújtanak — megfelelő igazolás mellett. Ilyen igazolványokat a kamara szívesen ad bárkinek, aki hozzá fordul, vaia mint készséggel áll szaktanácsokkal is rendelkezésre az érdeklődőknek.

Rothermere lord újabb százezerpengős adománya a menekülteknek. Magyarországnak nemes barátja, Rothermere lord multkor százezer pengős adományát újabb százezer pengővel tetézte meg s ezt a hatalmas összeget már át is utalta a magyar menekültek segélyező alapítványának.

Hősök szobra Dunaharasztn. Soroksáron és Dorogon. József királyi herceg a napokban leplezte le Dunaharaszti és Soroksár hősi emlékműveit. A királyi herceget, akit Vass József dr. népjóléti miniszter is elkísért, Dunaharasztn Preszly Elemér főispán, Soroksáron pedig Handl Mihály főjegyző fogadta. A két szobrot magasszárnyalású beszéd kíséretében leplezte le a királyi herceg. Különösen szép a soroksári szobor, amely érebeöntve földműves férfiút ábrázol, amint eldobja a mezőgazdasági szerszámot és megragadja a Hungária által nyújtott kardot. — József királyi herceg leplezte le a dorogi hősök szobrát is, amely Csizsár János szobrászművész értékes alkotása. Avató beszédében dicsőítette a dorogi bányász- és földműves katonák hősiességét, majd hangoztatta, hogy minden magyar kemény összefogásán épülhet csak fel Magyarország. A szobrot Trinkel Kálmán plébános szentelte fel. Ezután díszközgyűlést tartott a képviselőtestület, átadva József királyi herceg díszpolgári oklevelét.

Épül a világ legnagyobb hídja. Ez a nevezetes építmény, — mint minden újabb monumentális méretű épület — Amerikában készül, Newyorkban s a neve Hudson-híd. A híd egyes pillérjeinek távolsága 1067 méter, vagyis kétszer akkora, mint az eddig épített legnagyobb hidak íveléseinek hossza. A híd kétemeletes lesz. Az alsó emelet 61 méter magasra húzódik a víz színe felett, hogy alatta a legnagyobb óceánjáró gőzösök is akadálytalanul átmelessenek s ezen a hídon csak a gyorsvonatok közlekednek és négy sín-pár van rajta fektetve. A híd felső emelete a gyalogos és autóközlekedés céljára szolgál harminckét méter szélességű útjával. A pillérek víz fölé emelkedő részlete 215 m. magas (a párisi Eiffel-torony 300 m., a római Szt. Péter-templom 138 m. magas). Ez a hatalmas híd, amely méltó hirdetője a technika magas fejlettségének, a számítások szerint 1932-ben készül el.

Nyolevannyole esztendő aggastyán a sportpályán.

A közel nyolevannyole esztendő olajkirály, Rockefeller, Amerika egyik leggazdagabb embere, testi és szellemi frissességét főként annak köszönheti, hogy mindvégig mértékletes életet élt és rendszeresen űzte a sportot. A golf-játékot kedveli legjobban. Képünk az örökifjú aggastyánt mutatja be játékközben a pályán.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmonikumok részlete is. —

Romlott hangszereket művésziessé javít. Legjobb húrok. Árjegyzék ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyár Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. Levente és egyéb zenekarok szakértően szerel.

Állj meg, cigány!

Állj meg cigány! Hej, hallod-e! Gyere be egy szóra!
Fáj a szívem . . . megvigasztal talán egy jó nőta.
Jer közelebb: ide mellém! Húzzad, húzzad nekem,
Úgy mulatok, oly jó kedvvel, mint valaha, régen . . .

Állj meg, cigány! Hej, hallod-e! De sírnak a hárok!
Mert elhagyott, kit szeretek, azért csak nem sírok!
Vigabbat húzz! Szilaj nőtát! Ezt húzzad el végig!
De csitt! Hagyd el! Kívülről is muzsikaszó hallik!

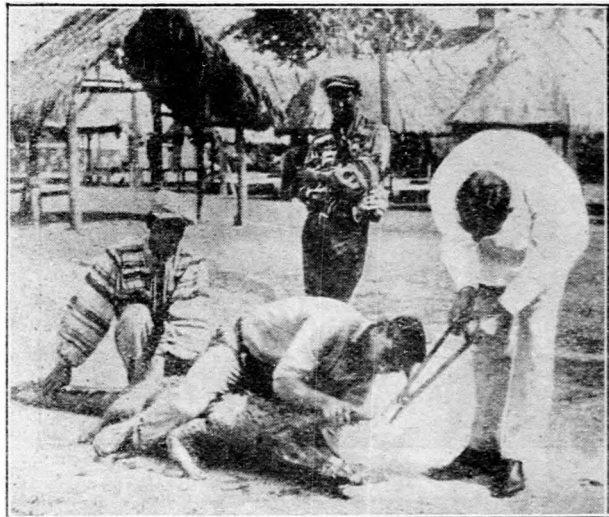
Állj meg, cigány! Hej, hallod-e! Hagyd el azt a vig dalt!
Minek annak a vig nőta, kinek szive meghalt,
Búkeseregőt, temetésre valót húzz most nekem,
Most esküszik egy legény, most . . . temetem reményem . . .
VADVIRÁG.

A magyar asztalosok remekbe készült íróasztalt ajándékoznak Rothermere lordnak. A Budapesti Asztalos Ipartestület és az Asztalosmesterek Országos Szövetsége elhatározta, hogy Rothermere lordnak remekbe készült íróasztalt és karosszéket készít, amelyet mint a magyar asztalosok ajándékát juttatják el a magyarság nagy barátjához. A magyar asztalosok körében hihetetlen örömet kellett a gondolat s valóban megható az a szeretet és rajongás, amellyel mindnyájan felajánlották munkájukat, hogy a Rothermere-asztal minél gyönyörűsebb legyen és minél ékezebben fejezze ki a magyarság háláját és szeretetét igaz ügyünk nagy pártfogója iránt. A közönség is melegen érdeklődik az asztalosmesterek terve iránt. Az elszakított területek menekültejei levelekben kérik az asztalosiparosságot, hogy a pompásnak ígérkező ajándékukon juttassák kifejezésre az elrabolt területek felett érzett fájalmukat.

Egészségügyi intézkedések a fodrászműhelyekben. A főváros szabályozta a fodrászműhelyek egészségügyi berendezését. A rendelet szerint hajmunkát csak elkülönített helyiségben szabad végezni. Ragadós betegségben szenvedő alkalmazottat nem lehet tartani. Az alkalmazottaknak fehér zubbonyban kell dolgozniuk és a kezüket kötelesek minden egyes vendég kiszolgálása előtt jól szappannal lemosni, de vigyázniuk kell arra is, hogy körmük kifogástalanul tiszta legyen. A borbélyűsek fejfértámasztékára minden vendég után tiszta kendőt vagy papírt kell tenni. A borotválásnál vagy nyírásnál használt kendőket csak egyszer szabad használni és minden alkalommal ki kell mosatni. Közös puderozó pamacsot, szivacsot, timsót vagy vérezésselállítót használni nem szabad. Fertőző vagy ragályos beteg borotválni, vagy bármiképpen kiszolgálni nem szabad. Ezek a szigorú intézkedések legközelebb életbelépnek.

Pusztító árvíz az Egyesült Államokban. Az Amerikai Egyesült Államok északkeleti részén több államban borzalmas árvíz pusztít, mely különösen Montpellier városban okozott súlyos károkat. A halottak száma több száz s az áldozatok között van Jackson alkormányzó is. A segítő akció megindult s legelső sorban repülőgépekkel orvosszereket szállítanak a világtól elzárt városokba és falvakba, hogy a járványok keletkezését megakadályozhassák.

Lezuhant az ötödik emeletről, fennakadt a negyediken. Heller József 46 éves szobafestősegéd az egyik fővárosi ház javítási munkálatainál dolgozott. Ötemeletnyi magasságban egy, az ablakra és a folyosó korlátjára helyezett deszkán állva dolgozott, a deszka azonban valahogy megbillent és Heller lezuhant. Hihetetlen szerencséje volt azonban a szobafestősegédnek, mert ruhájánál fogva megakadt a negyedik emelet rácsában, úgy, hogy a házbeltől rövidesen segítségére siethettek és megmenthették az életnek, anélkül, hogy valami baja is esett volna.

Veszedelemes páciens.

Az öreg krokodilus fogainak javítása sem tartozik a legkellémesebb állatorvosi szórakozások közé. Mert ha a hiüllő össze találja csukni a száját! . . . Elképzelhető tehát, hogy három négerre van szükség az állat fékentartására.

Háromszáz áldozata van a Principessa Mafalda katasztrófájának. A braziliai partok közelében elsüllyedt Principessa Mafalda nevű olasz gőzösnek a végleges megállapítás szerint 314 halottja van. A „Navigazione Generale Italiana“ közzétette a szomorú veszteséglistát, amelyből kitűnik, hogy 27 első-, 37 második-, 204 harmadosztályú utas, 37 matróz és 9 tiszt lelte halálát a tengerben. Sikertelen megmenteni 25 első-, 55 második- és 623 harmadosztályú utas, 11 tiszt és 231 matróz életét.

Perlaky György a babcari egyházközség dísztagja. A babcari római katolikus egyházközség tagjainak régi vágya volt, hogy a templomukat megfelelően kitarozzák. A mozgalom irányítását Perlaky György országgyűlési képviselő vette a kezébe s ma már a templomot teljesen újjáalakítva látogathatják a hívek. Az egyházközség most Perlaky Györgyöt a templom restaurálása körül kifejtett lelkes fáradozásaiért egyhangú határozattal örökös dísztagjává választotta.

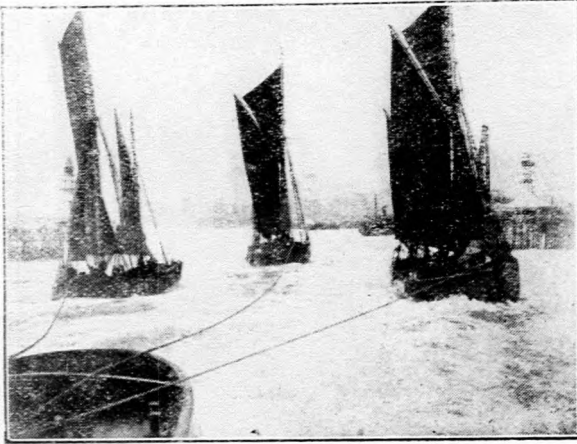
Tréfa a halállal. Különös tréfával ültette fel egy eddig ismeretlen tréfacsináló a legnagyobb milánói sportlapot. Telefonon közölte a szerkesztőséggel, hogy Redaelli Ambrogio, az ismert olasz boxoló, meghalt. A lap meleg megemlékezést közölt a boxolóról, de midőn a sportférfi barátai a lap által jelzett időben a temetésen megjelentek, maga a boxoló fogadta őket, akinek könnyebb influenzán kívül más baja nem volt. Most azután keresik az izléstelen tréfacsinálót.

Kérjük a saját érdekében, olvassa el figyelmesen az alábbi esetet: Basa János, Pallavicini György ögróf szemcséi uradalmának intőzője a sertéseket, hogy a ragadós száj- és körmőfájást kikérüljék — naponként kétszázalékos Lysoform-oldattal át hajtotta ki a levegőre, illetve egy lapos ládát megtöltött, amikor kihajtották őket. Az állatok eközben ittak is a Lysoform-vizből és ez nemcsak, hogy meg nem ártott nekik, hanem még a sertésvész is elkerülték, amely pedig ugyanakkor a szomszédokban rettenetesen dühöngött és igen sok áldozatot szedett. Az intőző azóta a moslékba naponta egyszázalékos Lysoform-oldatot öntet és amióta ezt csinálja, az uradalomban nem fordult elő sertésvész. Példáját igen sokan követték és rengeteg elismerőlevelet kapunk állandóan, hogy a Lysoform a sertésvész ellen milyen kitűnő övszernek bizonyult.

Halálosvégű játék. Mály község határában Flóhr Gábor hatvanegyes földbirtokos az arra baladó tehervonat elé a sínreke pénzdarabokat tett, hogy avonát azokat ellapítsa. Mikor a tehervonat utolsó kocsija elhaladt előtte, felvette az ellapított pénzdarabot és át akart menni a töltés másik oldalára, de nem vette észre, hogy amíg a tehervonat elhaladt előtte, a túlsó vágányon egy személyvonat rohogott arra, amely elgázolta. Kórházba szállítása közben meghalt.

WETOL-SEBOLAJ

mely a friss sebek és az égési sérülések gyógyítására kiválóan alkalmas.

Megjött a hering!

Anglia keleti partján igen sok embernek ad kenyeret a heringhalászat. Amint a nyílt tengerről megérkezik a jelzés, hogy az óriási heringrajok közelednek, a kikötőből kifutnak a halászkorvitorlások és kezdetét veszi a gazdag heringszűret. Képünk a vitorlások indulását ábrázolja.

Sztranyavszky államtitkár balesete. Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár *Pécs* határában autódéfektus érte, úgy, hogy útját más autón volt kénytelen folytatni. *Ersckvadkert* közelében autóját megtámadta néhány részeg legény, akik betörték a gépkocsi ablakát. Az üvegszilánkok megsebeztek az államtitkár szemét is, a sérülés azonban szerencsére nem volt veszélyes.

Járásí lövészverseny Gyömrőn. A gyömrői járás leventéinek vezetője, *Zichy Hermann* gróf, igen jól sikerült lövészversenyt rendezett Gyömrőn, ahol megjelent a járás nyolc községének valamennyi leventecsapata. A csapatversenyben első lett a gyömrői csapat, a második és harmadik díjat *Mende és Tápiószőlő* leventéi vitték el. Az egyéni versenyben *Gál Imre*, gyömrői levente nyerte az első díjat, míg helyezést nyertek: *Gönczi István* tápiószőlői, *Krajczár István* mendei és *Fekete Nándor* gyömrői levente. Az oktatók versenyét *Frecska György* mendei oktató nyerte, míg a többi három díjat vitéz *Váry László*, vitéz *Kemény János* és *Csányi Imre* gyömrői oktatók nyerték.

Vitézi telek-beiktatás Hevesen. *Zalán Antal* ny. tábornok, hevesmegyei vitézi székkapitány, szép ünnepély keretében iktatta be vitézi telkeikbe Heves nagyközségben, Heves vármegye hét vitézét. Az ünnepség képviselőtestületi díszközgyűléssel kezdődött, majd átnyújtották a vitézeknek a telkeket jelképező két kosár földet, amelyet *Bucska János* esperesplébános előbb megáldott. Megjelent az ünnepségen *Hedry Lőrinc* főispán s *Szolcsányi Imre* alispán is.

Egy kisgyermek halála az ablakban. Megrendítő gyermektragédia történt a Költő-utca 30. számú házban. *Retkes Ferenc* iparos négy esztendőes kis fia az emeleti lakás ablakánál játszadozott. Az ablakot vasrács védte s a kis fiú fejét az ablakvasak közé dugta. A fiúcska vissza akarta húzni a fejét, de nem tudta s annyira erőlködött, hogy elvesztette eszméletét. Az ablak redőnye eddig ismeretlen ok miatt leszaladt s a fiúcska fejére zuhant. Mire az orvosok megérkeztek, a kis Feri már megfulladt.

Részletfizetésre — készpénzárakon. Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi, s elmentek a Rákóczi-úti Hangszer-palotába s ott zongora-, hegedű- vagy egyéb hangszervevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniük, mintha készpénzzel vásárolnának.

Izabella királyi hercegnő Székesfehérvárott. A közelmúltban látogatta meg *Izabella* királyi hercegnő a székesfehérvári *Vass József* — hadiárva-intézetet. A háromszáz hadiárva díszes külsőségek között fogadta a hercegnőt, akit a növendékek fuvózenekara és cserkészcsapata üdvözölt először. A népjóléti minisztérium nevében *Pettő-Szandner* Aladár népjóléti helyettes államtitkár kalauzolta *Izabella* királyi hercegnőt, aki az intézetben tett kórsétája alkalmával megtekintette a műhelyeket, a háló- és tantermeket és meleg közvetlenséggel beszélgetett el a hadiárvákkal. A hercegasszony távozásakor a legteljesebb elismerésének adott kifejezést.

Főbelátte magát két pesti tőzsdés. A budapesti Zoltán-utca 15. számú házban van *Guth Soma* és *Vass Béla* tőzsdébizomnyosok irodája. Az iroda az utóbbi hónapokban igen rosszul ment, a cégtársak jelentős összegeket veszítettek a tőzsdén, úgy, hogy nem igen tudtak megfelelően vállalt kötelezettségeikre. A két tőzsdés úgy akarta rendezni a csőd felé haladó anyagi ügyeit, hogy közös elhatározással öngyilkosságot követett el, illetve kísérelt meg. *Vass Béla* pontosan célzott és a revolvergolyó nyomban kioltotta életét. *Guth Soma* azonban csak életveszélyesen súlyos sérülést kapott s mielőtt elvesztette volna eszméletét, volt még ereje hozzá, hogy ő maga értesítse a mentőket a kettős öngyilkosságról. Állapota azonban még ma is igen súlyos, bár most már van remény a fölélésére. A két öngyilkos bűnsúlevélet nem hagyott hátra és miután *Guth Soma* eddig még nem lehetett kihallgatni, az öngyilkosság okát nem tudták pontosan megállapítani.

Felakasztják Papp Flóriánét és a fiát. Tavalay telen történt, hogy ifj. *Papp Flórián* lakatossegéd. bestiális kegyetlenséggel meggyilkolta édesanyja felbujtására id. *Papp Flórián* t. A pestvidéki törvényszék annak idején a gyilkos fiút kötéllátsali halálra, a felbujtó anyát és feleséget pedig életfogytiglani fegyházra ítélte. A Tábla Kállaytanácsa megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét s id. *Papp Flórián* t. is halálra ítélte.

Elítélték az álpapot. A Budapest-lágymányosi református egyház megbízottja, *Szabó Károly*, a templomépítésre gyűjtött pénzt elsikkasztotta, mire megvonták tőle a megbízatást. *Szabó* azonban tovább folytatta a visszaéléseket s különböző egyházi célokra gyűjtött, mindenütt református papnak adva ki magát. Eljárás indult meg ellene s a bíróság egyévi börtönbüntetésre ítélte.

Halálosvégű féltékenységi dráma Óbudán. *Tóth Sándor* az óbudai gépgyár 66 éves gépésze meggyilkolta 73 éves feleségét, aki kintastította a lakásából egy vidéki rokonukat, mert az öreg gépész szerelmes volt belé. Az asszony heteken át veszekedett az urával, amiért az a fiatal leány körül foglalkozkodott, végül is eltávolította a házból. Az idős házaspár között emiatt újabb civakodások voltak, míg végre *Tóth Sándor* egy zsineggel az ágyban megfojtotta a feleségét, aki pár perc múlva kiszendelt. A 66 éves szerelmes gyilkost, aki megölte 73 éves feleségét, a rendőrség letartóztatta.

Fekete gólyák a Hortobágyon. A hortobágyi pusztán ritka vendégek jelentek meg: a fekete gólyák. A délnék tartó hatalmas madarak csak pihenni álltak meg a magyar pusztán.

Három hónapra ítélték lépénes tehené miatt. *Hegyi József* baracska gazda egyik tehené megbetegedett s elvitte Horváth György mészároshoz, hogy vágja le az állatot. A mészáros, noha lépénesnek találta a tehenet, a gazda kérésére mégis levágta. A húst felhozták Budapestre és eladták *Moharos Mihály* mészárosnak, aki ki is mérte. A fővárosban senkinek sem történt baja, Baracskaán azonban *Horváth György* mészáros lépénesben megbetegedett. De beteg lett az a három ember is, akik Budapestre kísérték egy vasúti kocsiiban a levágott marhát. *Hegyi József* gazdát gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt három hónapi fegyházra ítélte a törvényszék. A Tábla bizonyítást rendelt el az ügyben annak megállapítására, hogy valóban attól a marhától betegedett-e meg a mészáros.

Tűz-, jég-, élet-, belőrés-, baleset- és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE
 Képviselőt minden városban és községben. * Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

Hol kapható mezőgazdasági munka?

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. Kir. Földmívelésügyi Minisztérium, Budapest, V., Országház-tér 11., II. emelet 207. ajtó) közlése szeriut, keres:

Munkásapatot:

Richter Frigyes (Szák—Szend, Komárom vm.), 30 pár munkást répaszedéshez, tengeritöréshez. — *Károlyi Imre gróf uradalma* (Érd, Fejér vm.), 60 munkást répaszedés és szüreteléshez.

Egyeseket:

Soldos Gyula földbirtokos (Döge, Szabolcs vm.), egy majorgazdát, egy kocsiat, egy gépkocsivezetőt igazolványos gép- és traktorvezetőt azonnalra és újévre 8 idősebb igáskocsist. — *Szemző Károly* (Pusztá—Vasad, u. p. Monor, Pest vm.), egy magányos idősebb mindenest, fejéshöz is. — *Ifj. Krón István* (Budapest, I., Diana-út 7.), egy fejést 12 teléhez, ellátás mellett, havi 60 P kezdő fizetéssel. — *Szalay Imre* (Abony, Pest vm.), egy mindenes kocsiat, gyermektelen házaspárt konvencióra. — *Gere József* (Szegszentmiklós, Pest vm.), egy nőten gazdasági cselédet, jószághoz és minden gazdasági munkára. — *Leteó Jenő* (Pusztaszalkás; u. p. Tát, Esztergom vm.), egy nőten fiatal cselédet, minden gazdasági munkára. — *Kereskedelmi iskolai internátus* (Sashalom), egy mindenes kocsiat keres vidékről.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

J. F. Palin. Tréfaiból közölni fogunk. — **G. G. Jászfényszaru.** Válogatunk belőlük. — **Sz. J. Pereked.** Sor kerül rájuk. — **D. L. Ötös.** Válogatunk belőlük. — **A. P. Tiszabó.** Az első jó. — **V. J. Mélykút.** Ismétetlen közöljük, hogy sem verse, sem közlésre alkalmas tréfaja nincs nálunk. Tessék ujakat küldeni. Hálásan köszönjük, hogy új előfizetőt gyűjtött. Intézkedtünk, hogy a lapot megindítsuk a közölt címre. — **K. J. Alsók.** Kérjük, ne képrejtényt készítsen, ennek a megrajzoltatása és a klisékészítés tetemes költséggel jár. Minden másfajta rejtvényt készséggel közölünk. — **D. Z. Sátoraljaújhely.** Több jó van köztük. — **L. J. Felsőszakony.** Válogatunk belőlük. — **B. L. Edelény.** Fogadja legőszintébb köszönetünket kelkes, öntudatos munkájáért. A „Vasárnap” őszinte barátsággal üdvözli őnt és arra kéri, hogy felvilágosító munkáját a jövőben is folytassa. Őn a „Vasárnap” törekvéseinek megértő harcosa. — **Sz. G. B. Derecske. Jó.** — **M. J. Lentiszombathely.** A tréfa jó. — **B. D. Nagygyenes.** Több jó van köztük. — **B. J. Pusztahencse.** Az első jó. — **Sz. G. B. Derecske.** „A jó cím” című tréfa nem nekünk való. — **S. F. Kovács-szénája.** Keresztrejtvényt helyett más fajtát kérünk. — **Ifj. R. J. Szentetornya.** Válogatunk belőlük. — **B. P. Tormaölede.** A tréfa jó, de nagyon régi. Rejtvényéből közölni fogunk. — **P. J. Gyöngyös.** Valamelyikre sor kerül. — **K. J. Jászberény.** Tréfaiból és rejtvényeiből is közölni fogunk.

„PASTOXINE“

az egyetlen tökéletes patkány- és egérintőszert.

A párisi Pasteur-Intézet eredeti készítménye.

Kapható minden «Hangya» szövetkezetnél, a Magyar Mezőgazdánál vagy a főraktárnál:

SZÉKELY ANDRÁS ÉS TÁRSA, BUDAPEST V., NÁDOR-UTCA 32. TELEFON: TERÉZ 258—66.

■ Felvilágosítást szívesen ad lapunk kiadóhivatala is. ■

TRÉFÁK

Az ügyvédorvos.

Odamegy az ügyvéd a végrehajtással fenyegetett kiscsajdához és ráförmed:

— Vigyázzon, mert ráhúzó a vizeslepedőt!

— Nem szükséges, doktor úr, hála Isten, nem vagyok meghűlve, — felel nyugodtan a gazda.

(Beküldte *Mentes István Lentiszombathelyről.*)

Nem éri utól.

Felcség (főrdéhez, aki gyorsírást tanul): Tudsz-e már olyan gyorsan írni, mint ahogy én beszélek?

Főrdé: Olyan gyorsan már tudok, de nem olyan — sokáig.

(Beküldte *Görbe Gergely Jászfényszaruból.*)

Még nem teljesen ittas.

Dülöng hazafelé egy mindennapos részeg, amikor meglát egy hasonló állapotban lévő atyafit. Odaszól az ismerős sarki rendőrhöz:

— Te Pista, támassz engem a falhoz és vidd addig haza ezt a részeg frátert.

(Beküldte *Vaskó Mariska Dombegyházról.*)

Méhesben.

Úr: Megösméri kend a méhanyát, Pista bácsi?

Pista bácsi: Hogyne ösmerném, kérem! . . . Ha csengő van a nyakába!

(Beküldte *Szilágyi Gábor B.-Derecskéről.*)

Begrott.

Egy jókedvű pékinas leül a társa mellé és így szól hozzá:

— Mondd csak, Peti, hogy ha az okos ember, meg egy számar ember együtt ülnek és az okos ember felkel, melyik marad ülve?

— Hát ez is valami? — felel Peti — hát persze, hogy a számar ember!

— Igazad van! — szól hirtelen felugorva a pékinas.

(Beküldte *ifj. Tóth István Alsóvadászról.*)

Feltalálta magát.

Valaki megesküdött a pap előtt, hogy soha többé nem látják őt a korecsmában. Valakiné azonban sírva szalad a paphoz és rimánkodva beszéli, hogy az ura újra részeg. Mondja neki a plébános:

— Nem értem, hiszen megesküdött, hogy nem iszik többé a korecsmában!

— Nem is ott iszik. — jajveszékel Valakiné.

— Hát hol? — faggatja a plébános.

— A korecsma előtt! Kivitetett egy asztalt és ott iszik.

(Beküldte *Rencsicsorvaski József Debrétől.*)

A GAZDATÁRSADALOM NAPILAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az előfizetőinket, akiknek előfizetése november 15-én lejár, hogy a már megküldött befizetési lap felhasználásával előfizetési díjaikat beküldésük szíveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 P 96 f.
Félévre	2 P 48 f.
Negyedévre	1 P 28 f.

Mutatványszámot bárkinek díjmentesen küld a

„Vasárnap” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. Hol lehet az államrendőrséghez felvételre jelentkezni? 2. Terveznek-e Magyarországon Afrikába menő expedíciót s felvesznek-e ide vadászokat? (Á. A. Berkesd.) — **Felelet.** 1. Budapesten, VIII., Mosonyi-utca 5. szám alatt lévő lakmányában, a rendőrfőparancsnokságon. Azonban jelenleg a felvétel szünetel. 2. Nem.

Kérdés. Van-e felvétel a budapesti villamos vasúthoz és kiket vesznek fel kalauznak? (K. Z. Jászkarajenő.) — **Felelet.** Jelenleg nincsen, egyébként a felvétel kelléke az irni-olvasni tudás és magyar nyelv ismerete.

Kérdés. 1. Kell-e Flaubert-puskához engedély? 2. Hol lehet az engedélyt megszerezni? — 3. Lehet házilag zseblámpa elemet tölteni? 4. Mennyi lehet egy fiatal kereskedőségű kezdőfizetés? (G. L. Solt.) — **Felelet.** 1. Igen. 2. A főszoigabírói hivatalban. 3. Közösleges zseblámpa elemet nem, csak az úgynevezett accumulator-elemet. 4. 140—200 pengő, havonta.

Kérdés. Milyen képesítés szükséges ahhoz, hogy kerékpárkölcsönző intézetet nyissak, ahol egyúttal kerékpárokat is javíthatnák? (Előfizető, Soltzentimre.) — **Felelet.** Iparigazolvány kiváltása alapján fizhet kerékpárkölcsönző ipart. Az iparengedélyt, ha magyar honos és nagykorú, a főszoigabírói hivatalban kérvényezze. Ha kerékpárok javításával is óhajtat foglalkozni, úgy a szakképzettségét igazolnia kell. A szakképzettség ebben az esetben a műszerésziparnak a kitanulása, továbbá két és félévi segédidő.

Kérdés. Hogyan lehet házilag répacukrot készíteni? (L. V. Sávoly.) — **Felelet.** Répacukornak házilag való előállításával vesződni nem érdemes, mert a cukrot kellemetlen ízű mellékanyagaitól egyszerű házi eszközökkel megtisztítani nem lehet. A tisztítatlan cukor pedig élvezhetetlen.

Kérdés. Milyen műtrágyát használnak fiatal gyümölcsfák alá, ha istállótrágyám és korhadó trágyám már van? (O. A. Hajdúhadház.) — **Felelet.** Ha bőven ad komposztot és istállótrágyát a fiatal fa alá, akkor a műtrágya fölösleges. De két év múlva már indokolt lesz a fa koronájának 10 négyzetméternyi területére 30—40 deka szuperfoszfátot, 20—40 deka 40 százalékos káliút és 20—30 deka kénvasas ammoniákokat. A koronaterület úgy kell számítani, hogy a fa magasságát kifejező számot azután 3.14-el szorozni kell. Pl. 5 méter magas fánál a trágyázandó terület $5 \times 5 \times 3.14 = 78.50$ négyzetméter.

Kérdés. Hányas számon kell vetőgéppel vetni gabonameműk magvát? (T. A. Békésgyula.) — **Felelet.** Ahányféle a sorvetőgép, annyiféle számon kell vele vetni ugyanazon növény magvát is. Azért írja meg, hogy melyik gyár (Kühne, Hofherr és Schrantz stb.) gyártmánya a birtokában lévő gép s akkor tudunk reá felelni, hogy milyen számon vessen.

Kérdés. 1. Hogyan lehet megtudni, hogy csikója lesz-e a lónak, ha még öt hónapja van hátra a csikózáshoz? 2. Hogyan kell almát télire elrakni? 3. Van-e olyan könyv, amiből a jó modort és társalgást el lehet sajátítani? 4. Hol lehet futballárjegyeket kapni? 5. Hol lehet soffőrállásához jutni? (K. F. Somogyhárságy.) — **Felelet.** 1. Hét hónaptól kezdve kancánál a csikó mozgása érezhető, ha tenyerünkkel a baloldaltól a köldökétájjra lökést gyakorolunk s kezünket rászorítva ott egy ideig tartjuk. Sőt látható is a hasfalon a magzat mozgásából folyó hullámváz, ha reggel még az anya nem táplálkozott vagy ha hideg vizet ivott vagy erősen futott. Állatorvos a hüvelyen át nyúl a kanca hasába és kitapintja a csikó testrészeit. 2. Az alma eltartása úgy sikerül, ha a rothadtakat kiválogat-

juk s csak az egészségeseket rakjuk el olyan kamrába, pincébe vagy üres szobába, mely nem túlmeleg, de nem is fagy meg a gyümölcs. A helyiséget 2—3 hétig szellőztessük, azután meszeljük ki, a padlót és állványokat forró lúggal súroljuk fel, végül jól bezárt ablakok és ajtó mögött parázson égessünk el egy marék kén, hogy kénkáng keletkezzen, mely a rothadási baktériumokat megöli. Ezután sorban, egymás mellé rakható deszkákra az alma, de úgy, hogy egymással ne érintkezzenek. 3. Igen. Szabó I. A. „Az úri ember.” Ára 3 pengő. Kapható kiadóhivatalunknál, a pénz előzetes beküldése ellenében. 4. Kertész Tódor-cég, Budapest, IV., Kristóf-tér 2. 5. Forduljon a m. kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalhoz, Budapest, VIII., József-utca 51.

Kérdés. Mivel irthatom ki a deszkabódéba befészkelődött tyúkpoloskákat? (Gazdaköri tag, Derecske.) — **Felelet.** Az óvatang kiirtása egyike a legnehezebb feladatoknak. Ha erős, forró lúggal és fertőtlenítő anyagokkal a deszkák felületén lévő férgeket el is pusztíthatók, a repedések mélyébe ezen öltözékek nem hatnak be. Gyökeres irtás csak mérges gázok cyan, szénkéneg, kén-gáz stb. útján sikerül. Ezért ma már az emberi lakásokban is gázokkal irtják az ágyi poloskát.

Kérdés. 1. Milyen gyümölcsfa ajánlatos erősen kötött, fekete, föltonként szikes kerti földbe? 2. Hol lehet cladni levágott és hízott baromfit? 3. Kell-e baromfi hizaláshoz igazolvány? (T. I. Könydr.) — **Felelet.** 1. Szélf szike ajánlatos bírsalanyra ojtott körte, bírs, kajszinbarack és mandula. Kora tavasszal kell ültetni. 2. Levágott és hízott baromfit vásárol a Háztartás szövözetkez (Budapest, Bakáts-tér 9.). 3. Baromfi hizaláshoz nem kell iparigazolvány a gazdának.

Kérdés. Hol lehet madárlépet kapni? (B. F. Pusztaföldvár.) — **Felelet.** Madárlépet a madárkereskedők árúsítanak. Így tudomásunk szerint Schindler Károly madárkereskedőnél (Budapest, Irányi-utca 18.) kapható kg-ként 6 pengőért. Fa-gyöngyöbogyóból készül.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November 13-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Szabadszállás. — Lóvásár: Sopron. — Kirakodóvásár: Gyoma, Makó.

November 14-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonfőkajár, Csorna, Gyöngyös, Hajduböszörmény (bizonytalan), Halászi (sertésvásár bizonytalan), Kápolna, Kocsér, Lovászpatona, Mátészalka, Nagyatád (sertésvásár bizonytalan), Nógrád, Rakamaz, Sárosgárd, Sásd (sertésvásár bizonytalan), Sopron, Szekszárd, Szigetvár (sertésvásár bizonytalan), Tiszacsege, Tiszaszentimre. — Állatvásár: Solt. — Kirakodóvásár: Szabadszállás, Ózd.

November 15-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gelej, Jánosháza, Lőrinci (hasított körmfi állatokra zárlat). — Állatvásár: Kisterenye, Sós-kút. — Marha- és kirakodóvásár: Nagyrákos. — Kirakodóvásár: Solt.

November 16-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balmazújváros, Hegyfalva (sertésvásár bizonytalan), Hőgyész (sertésvásár bizonytalan), Kiskunhalas. — Ló- és marhavásár: Bajna. — Kirakodóvásár: Kisterenye, Sós-kút.

November 17-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Kiskunhalas, Alcsut, Keszthely (sertésvásár bizonytalan), Ujfehért. — Kirakodóvásár: Bajna.

November 18-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Aszód, Csenger.

November 19-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Háromfa, Rédics (sertésvásár bizonytalan), Somogyzil (sertésvásár bizonytalan), Sümeg (sertésvásár bizonytalan), Szegvár. — Kirakodóvásár: Felső-lövő.

November 20-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Fegyvernek, Jászládány, Kóka. — Kirakodóvásár: Szegvár.

A VÉRES ÁRNYÉK

REGÉNY AZ OROSZ CÁRI CSALÁD ÉLETÉBŐL. * IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(32. közlemény.)

— A Hotel Ostsee vendéglőjében... Oda jár minden este...

— Ott van az orrunk előtt és nem tudunk róla! Mintha valaki megátkozott volna! Az égre kérem, — fordult a soffőrhöz — teremtsé elő a barátját.

— Otto Woggenhubert?

— Nem bánom én, akárhogy hívják, csak teremtsé elő.

— Itt lesz! — jelentette ki a soffőr. — Majd az órházból telefonálok.

Elment s mikor néhány perccel később visszatért, mosolyogva mondotta:

— Már útban van. Azt hiszem azonban, hogy nem sok hasznát vehetik az urak. Túlságosan jókedvű, a szesz dolgozik benne...

— Nem bánom én, csak eszénél legyen...

— No, azt sohasem veszti el az én Ottó barátom.

Elszívunk egy cigarettát, azután még egyet s növekvő türelmetlenséggel vártuk Otto Woggenhubert. Végre tülköls hallatszott s a távolban egy autó reflektora villant fel. Két perccel később előttünk állott az aviatikus. Határozott vonalú, jóképű férfi volt, mosolygott s meglátva bennünket, pokoli nyugalommal kérdezte meg:

— Önök akarnak repülni?

— Igen, igen, — feleltük türelmetlenül, de a mi emberünk nyugodt maradt.

— Szökés? — kérdezte keményen.

— Mire gondol?! — kiáltotta Kutuzoff. — Egy átkozott gazembert kell utólrünk s egy törbeccsált öreg embert kell megmentenünk.

Otto Woggenhuber fölkapta a fejét.

— Oh, — röppent el ajkáról a kiáltás s halkan füttyentett is hozzá — a dolog kezd érdekes lenni!

— Lehet, hogy ön csak ennyit lát benne, de nekünk sokkal komolyabb ügy ez, hogysem csak érdekes kalandnak tartjuk. Hallgasson meg, kérem, s meg fog győződni maga is, hogy perccel sem késlekedhetünk.

Nikolaj Kutuzoff szagatottan, lázas sietséggel elbeszélte az öreg Goriszky herceg esetét.

Otto Woggenhuber bólintott.

— A dolog csakugyan komoly, sajnos azonban, reggelig semmit sem csinálhatunk.

— Lehetetlen! Értse meg, hogy nincs időnk!

— Mondottam, hogy reggelig semmit sem csinálhatunk, lefeljebb megiszunk néhány pohár bort.

— Eh, önből a mámor beszél.

— De az igazat mondja! Különbben is, bőven van időnk.

— Eh, ön nem beszél komolyan!

— Azt hiszi, hogy lehetlenséget követelni komoly dolog? Ismétlem: van időnk! Az a tüdőbajos hajó alig juthatott ki a Keleti-tengerre, máris utolérjük. Ne fedje el, hogy az én gépem szűzötven kilométeres tempóban csak sétál s ha eszébe jut, hogy sürgős a dolog, akkor akár a föld forgásával is felveszi a versenyt. Legyen nyugodt, az a hajó nem éri el az orosz partot, mielőtt el nem végeztük volna a dolgunkat vele.

Nikolaj Kutuzoff megnyugodott egy keveset s most már csendesebben szívta cigarettáját. Tetszett neki Otto Woggenhuber határozottsága s magamban én is elismertem, hogy ez az ember nem olyan ember, akiben csalódhatnánk.

Az aviatikus már az üldözés kivitelében töprengett. Gondolataiba merülve, nagy léptekkel járkált körben. Hirtelen megtorpant, azután hozzánk jött.

— Bizzanak meg a Fekete Sas-ban, — mondotta nyugodtan.

Értelmetlenül néztünk rá.

— Miféle sasról beszél ön?

— Ugy hívják a gépemet. Nézzék meg, mi lesz ott, ha lecsap a Fekete Sas!

— Nem vagyok babonás ember, — jegyeztem meg — de mindenesetre jó előjelnek, biztató körülménynek tartom, hogy ez a repülőgép neve.

Woggenhuber arca felragyogott.

— Majd belátjuk, milyen pompás madár az én Fekete Sasom! Majd ha vijjogni kezd s ha lecsap! Nem tudom, van-e az uraknak haditervük, de akár van, akár nincs, meghallgathatnák az enyémet.

— Annál szívesebben, mert egyelőre semmi tervünk sincs.

— Nos, akkor elfogadhatják az enyémet. Jobbat úgy sem találunk ki!

— Rajta! Ismertessen meg vele!

— Előrebocsátom, hogy mindaz, amit tenni fogunk, erőszakos cselekedetnek számít s nem lehetetlen, hogy a szovjet nemzetközi botrányt kovácsol belőle. Ez azonban a diplomaták dolga, nekünk nincs időnk a következményeket latolgatni, gyorsan és határozottan kell cselekednünk, ha sikert akarunk elérni. Nos, amikor a Fekete Sas utóléri azt a tüdőbajos hajócskát, a „Moszkvá“-t, akkor elrepülünk felette és ledobunk a fedélzetre egy írást, amelyben felszólítjuk a „Moszkva“ kapitányát, hogy a hajón lévő Goriszky herceget adja ki.

— Attól tartok, hogy a gazembereknek eszük ágában sem lesz teljesíteni a kívánságunkat, — vágott közbe Kutuzoff.

— Akkor majd rákényszerítjük őket, — felelte rejtelmes mosollyal Woggenhuber. — Először csak kopogtunk, azután dörömbölünk s végül, ha kell, erőszakkal betörjük az ajtót.

— Nem mondaná meg, hogyan?

— Majd a Fekete Sas elvijjogja magát.

— Ön igen titokzatosan beszél!

— Beszélék én nyíltabban is! Nos, ha a „Moszkva“ nem teljesíti kívánságunkat, akkor ledobunk még egy levélkét. Ebben azonban már a legkomolyabban figyelmeztetjük őket, hogyha nem engedelmeskednek, akkor levegőbe röptjük a hajójukat.

Akaratlanul is mosolyogtunk.

— Hogyan, hát ön azt hiszi, hogy azok a minden hajjal megkent fickók, komolyan megijednek a mi üres fenyegetésünköt?

Woggenhuber cigarettát sodort magának s míg rágyújtott, felvonta a vállát.

— Ha nem hinnének nekünk, — mondotta közömbösen — akkor majd a „Fekete Sas“ vijjog egyet és meglátja, milyen szép fekete füstfelhő emelkedik fel a „Moszkva“ fedélzetéről. Azt hiszem, egy-két ilyen figyelmeztetés észretériti őket és ész nélkül kiszolgáltatják az önk herceget.

Nevettem:

— Ön észre akarja téríteni őket, hogy ész nélkül engedelmeskedjenek?

Woggenhuber jókedvűen dörmögött:

— Ej, ha csak egy pohár bort is iszom, mindjárt sületlenségeket hadarok össze-vissza. De amit mondtam, azért helytálló. Ha pedig a gépen ülök, akkor egyszerűen józan vagyok. Nem kell hát attól tartaniok, hogy dülöngélni fog a „Fekete Sas!“

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

A vazelin ólom al al al ma
al al al

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszaderzséről.)

2. Betűrejtvény.

D a a d
a a o

(Beküldte Kálmán Rezső
Kisvárdáról)

3. Szórejtvény.

kabát
e

(Beküldte Horváth Antal
Ikerbárról)

4. Betű- és szórejtvény.

HA HA HA HA HA HA al

(Beküldte ifj. Lipták Istvánné Tóth Lidia, Edelényből.)

5. Verses számrejtvény.

2, 3, A híd legszebb alkatrésze
És egyáltalán fontos éke.

12, 13, Szép a vize, hús a habja,
Sok kis csónak úszik rajta.

2, 1, 4, Női név és gyakori,
Lépten-nyomon hallani.

5, 13, 10, Egy népfajnak a neve,
Híres a története.

3, 4, 12, 5, 11, Ipari cikk s gyakran kell,
Mert nagyon fontos kötszer.

10, 7, 8, 7, 12, A temetőállalat
Ezt cselekszi mindennap.

12, 4, 8, 10, 11, 8, Kulturátlan vad törzsek,
Ily hangszert is ismernek.

8, 4, 8, 8, 9, 12, Óskori állatfajta,
Elbámulhatni rajta.

1—13 Az utolsó divatot
Ezen frissen láthatod.

(Beküldte ifj. Renesicsorszky István Debrétől.)

6. Rejtett név.

Nemes, Málta, Antí, ovoda

E szavak ismert társzer nevét rejtik.

(Beküldte Jeney Sándor Kissaltról.)

7. Betű- és szórejtvény.

ér ér t L szobor

(Beküldte ifj. Bontovics
Imre Békésszentandrásról.)

8. Szórejtvény

A A főlg

(Beküldte Varga Lajos Sályi)

9. Pótlórejtvény.

— abin	— ap	— or	— avasz
— ró	— ér	— szik	— ló
— ás	— esz	— armat	— ok
— ng	— l		— lom

(Beküldte Nemes Lajos Szentesről.)

10. Betűrejtvény.

Di
I
A

(Beküldte Karli János
Sólyból)

11. Szórejtvény.

Ember
Ember
Ember
Ember

(Beküldte Dali Zoltán
Sátoraljaújhegyről)

12. Pontrejtvény.

. e . e . e . e .

(Beküldte Czene Gábor Kis-
kúndorozsmárról)

13. Szórejtvény.

Kék elme

(Beküldte ifj. Bodri István
Szekszárdról)

14. Pontrejtvény.

M . e . ö . e . é . h . e . ö . s . e .
a . t . n .

(Beküldte Studinger Erzsébet Kárászpustáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 49-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a megfejtéseket tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 43-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betűrejtvény: **Fejedelem**. 2. Betű- és szórejtvény: **Székesegyház**. 3. Szórejtvény: **Dalárdista**. 4. Szórejtvény: **Szerföltti**. 5. Szórejtvény: **Párolgás**. 6. Pótlórejtvény: **Ki mint vet, úgy arat**. 7. Szórejtvény: **Szerény munkás**. 8. Szórejtvény: **Pénzverde**. 9. Találós kérdés: **Marcell, Marcella, Ella, cella, mar**. 10. Betű- és szórejtvény: **Szerelmi kaland**. 11. Szórejtvény: **Tizenegyes**. 12. Szórejtvény: **Primadonna**. 13. Pontrejtvény: **Az ígéret szép szó, ha megtartják, úgy jó**.

Megfejtették: Dobó Lajos, Faragó János, Solymossy Pirokska, ifj. Tözsér István, Mazula Bözsi, Berecz István, Almásy Pál, Hajós István, Papp János, Talpi Honka, Buzás Sándor, Lipták Ferenc, Sztraka Ferenc, Torgyi János, Szekeres Imre, Görbe Gergely, Rudas Károly, Kováts Ernő, Vaskó Mariska, ifj. Rajos József, Mezei József, ifj. Borics László, Wesztergom Izidor, Kovács Bálint, Kálmár József, Sinkó Ferenc, ifj. Kálmán Ferenc, Mezei János, Cséplő Lajos, Tóth Benkó János, Weszely Mihály, ifj. Szarvas Mihály, Szabó Béla, Bodorkos Domokos, Debrődi Mariska és Berkes Mariska, Karli Gyula, Levente Egyesület, Csókakő, ifj. Szörös Lajos, Kucsma Irénke, Sajgó Ferenc, ifj. Radics István, Nyeste István, Mohos Pál, Kispáti József, Berta Ferenc, Végel János, Kocsis István, Rasztik József, Vacsi Mihály, Végel Veronika, Komáromy István, Végel Katica, Srecska András, Végel Ferenc, Skolnyik József, Kath. Ifj. Egyesület, Füle, Kis József, Papa János.

Jutalomkönyvet nyertek: Sinkó Ferenc (Soltszentimre), Hajós Ferenc (Süveg), Sajgó Ferenc (Kovácszenája), Faragó János (Jászárokszállás) és Srecska András (Gyöngyóstarján).

A 44-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 7-én.)

Gabonátözsde. Készrúpiac: Búza 77 kg-os tiszavidéki 30—30.15, felsőtiszai 29.85—30.—, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 29.85—30., egyéb dunántúli 29.85—29.95, 78-as tiszavidéki 30.40—30.55, felsőtiszai 30.20—30.40, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30.10—30.25, egyéb dunántúli 30—30.20, 79-es tiszavidéki 30.55—30.65, felsőtiszai 30.45—30.60, fehérmegyei 30.30—30.50, pestvidéki és bácskai 30.30—30.45, egyéb dunántúli 30.25—30.45, 80-as tiszavidéki 30.65—30.75, felsőtiszai 30.60—30.70, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30.45—30.50, egyéb dunántúli 30.40—30.50, rozs 27.60—27.80, zab elsőrendű 24.25—24.50, másodrendű 23.75—24., takarmányárpa elsőrendű 25.25—25.75, másodrendű 24.75—25.25, sórárpa felsőmagyarországi 27—31., egyéb 26.50—28.50, repce 48—50, köles 23—24, tengeri 6 24.25—24.50, búzakarpa 17.25—17.50 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Magyar búza márciusra 31.60, májusra 31.90, magyar rozs márciusra 29.80, májusra 29.80, tengeri májusra 24.90 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Búzadara 55—60, duplanullás finom tészaliszt 48—52, nullás 48 52, kettes tészaliszt 47—51, négyes kenyérliszt 46—49, ötös 44—45, hatos 42—43, nullás rozsliszt 49—52, I-es rozsliszt 42 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. Árak nyersárúért, 100 kg.-ként, Budapesten, minőség szerint: Baltacim 50—53, Viktória borsó 45—55, tavaszi búkköny 23—25, fehér here 180—210, fehér köles 30—35, vörös köles 23—24, szürke 22—23, lóbab 26—28, lóhere minőség és arankartalom szerint 180—220, lucerna minőség és arankartalom szerint 225—250, muhar 26—30, mustár 45—50, nyúlzapuka 160—170, pohánka 24—28 pengő.

Takarmányvásár. Árak: Elsőrendű réti széna, ó 9.60—11., másodrendű réti széna, ó 7.20—9.20, harmadrendű csomagolásra 4.50—6.40, muharszéna 9—12.25, lucernaszéna 11—13.50, lucernaszéna és muhar 10—12.50, lucerna és széna 10, takarmányrépa 4., elsőrendű alomszalma 5., másodrendű 4.50—4.60 pengő métermázsánként, szuppszalma egy kéve 40 fillér.

Vágómarhavásár. Felhajtás 348 drb., eladatlan maradt 32 drb. **Árak:** Bika, magyar másodrendű 0.80, tarka elsőrendű 1.04—1.16, kivételesen 1.22, másodrendű 0.90—1.02, harmadrendű 0.72—0.88, ökr magyar elsőrendű 1.10, másodrendű 0.86—1.04, harmadrendű 0.68—0.76, ökr tarka elsőrendű 1.08—1.24, kivételesen 1.32, másodrendű 0.82—1.02, harmadrendű 0.56—0.80, tehén magyar másodrendű 0.80—

0.88, harmadrendű 0.64—0.72, tehén tarka elsőrendű 0.98—1.16, kivételesen 1.20, másodrendű 0.70—0.92, harmadrendű 0.54—0.68, bívaly magyar 0.48—0.80, növendékmarha 0.60—1, kicsontoznivaló 0.32—0.52 pengő kilogrammonként élőszűlyban.

Juhvásár. Feljavított juh 68—72 fillér kilogrammonként élőszűlyban.

Szűrőmarhavásár. Árak: Élő borjú, belföldi szopós borjú 1.60—1.76, kivételesen 1.80, másodrendű 1.24—1.48 pengő kilogrammonként élőszűlyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. Árak: Elsőrendű fehér belföldi jármosökrök 1.04—1.12, tarka 1—1.04, friss fejéstehén 1.08—1.24, másféléves üszök 0.96—1.12, másféléves tinó 0.96—1.08 pengő kilogrammonként élőszűlyban.

Lóvásár. Árak: Jobb minőségű lovak, hátsó csikó 15—17, nehéz nyugati fajta ígés kocsi 330—540, könnyű nyugati fajta 300—472, alárendelt minőségű lovak 20—296, vágó lovak 15—170 pengő.

Gyapjú. A múlt heti árak változatlanok.

Nyersbőr. Árak: Marhabőr 1.62—1.74, borjúbőr 2.48—2.56, juhőr 1.20—1.24 pengő kilogrammonként.

Sertésvásár. Árak: Elsőrendű öreg zsírsertés 1.52—1.58, kivételesen 1.60, másodrendű 1.44—1.50, fiatal nehéz 1.68—1.70, közép 1.60—1.64 könnyű 1.40—1.50, szedett közép 1.48—1.52, angol hús-sertés szedett 1.36—1.52 pengő kilogrammonként élőszűlyban. — **Vágóhídi zártvásár:** Szalonnás félsertés 1.88—2, szalonna nagyban 1.96, hús 1.92—2.04, zsír 2 pengő kilogrammonként.

Húsvásár. Nagybani árak: Marhahús elsőrendű egészben 1.96—2.20, hátulja 2.20—2.40, eleje 1.72—2.08, másodrendű egészben 1.50—1.80, hátulja 1.82—2.12, eleje 1.21—1.44, csontoznivaló 0.88—1.16, növendékmarha elsőrendű egészben 1.48—1.76, borjú 2.40—2.80, juh 1.36—1.52, zsiger 0.50—0.80, faggyú 0.48—0.90, csont 0.24—0.80, marhatej 1.60—3.20, orr és köröm 0.10—0.20, láb 4 drb. 1.80—3.60, pacal egészben 0.40—0.80, kilogrammonként 0.06—0.12, marhabél 3—6, borjúfodor egészben 0.64, kilogrammonként 0.18, juhbel 0.60—0.80, marhavér 0.18 pengő kilogrammonként. — **Sertéshús a nyílt piacon:**

Kon: Friss karaj 300—388, friss comb, taraj, lapocka 280—320, friss oldalas 240—280, kocsonyának való 120—180, friss máj 180—240, füstölt karaj 360—440, füstölt lapocka, tarja 320—400, füstölt oldalas 280—330, füstölt helybeli sonka 340—360, füstölt kötött sonka 360—400, sült friss karaj 280, comb 280, oldalas 240, olvasztani való szalonna 200—228, sózott kenyérszalonna 220—280, füstölt 240—280, paprikás 250—320, csemegeszalonna 280—400, háj 230—260, zsíros tepertő 240—280, sertésszír 230—260 fillér kilogrammonként. — **Juhhús a nyílt piacon:** Comb 180—240, lapocka 140—200, pörköltnek 120—180, tüdő, máj, lép 100—160 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacon: Tyúk 275—400, rántani való csirke 120—225, sütni való 200—350, hizott kappan 350—500, sovány ruca 300—350, hizott ruca 600—700 fillér darabonként, hizott ruca kilogrammja 200—320, sovány ruca darabja 250—375, hizott lúd kilogrammja 200—240, sovány lúd darabja 560—700, hizott pulyka darabja 700—800, sovány pulyka 400—640, gyöngytyúk 280—300 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 240—270, jérce 270—280, rántani való csirke 260—320, sütni való 260—280, hizott ruca 220—260, sovány ruca 190—200, hizott lúd 220—250, nagy lúdmáj 600—800, kicsiny 400—600, lúdaprólek 120—200, lúdszír 280—320, lúdháj 260—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 16—18, főző 15—17, meszes 16 fillér darabonként.

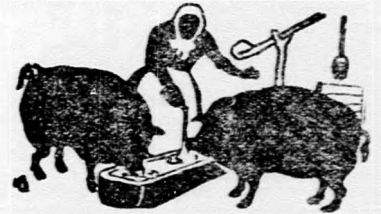
Vad. A nyílt piacon: Nagy nyúl bérben 450—600, sült 320—400, fácán 400—600, fogoly 220—280 fillér darabonként.

Hal. A nyílt piacon: Nagy harcsa 600, nagy csuka 260—300, kicsiny csuka 200—250, nagy ponty 240—300, kicsiny 200—260, kárász 160—200, compó 200—260, apró kevert hal 120—160 fillér kilogrammonként. — Nagy folyami rák 40—60, kicsiny 16—40 fillér darabonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacon: Tejestej 35—41, lefőzött 14—16, tejszín 300—320, tejföl 172—200 literenként, centrifugált teavaj tömbben 440—500, 10 dkg-os csomagolásban 520—600, főzővaj 380—460, szedett vidéki vaj 360—460, tehéntúró 90—120, sovány tehéntúró 60—100, kevert túró 200—320, juhsajt 280—300, ere-

Nincs többé sertésvész

ha a sertések luóulzébe és mosfékjába hetenként legalább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

Lysoform

Nincs többé száj- és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és hőrmét hetenként legalább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldattal ecsetel, vagyis félliter vízbe egy evőkanál Lysoformot kell önten.

Lysoform

Nincs többé baromfikolera

ha a baromfiak luóulzébe hetenként legalább háromszor egy pár csepp Lysoformot önt.

Lysoform

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban” című, nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasárnap” minden olvasójának díjmentesen megküld

Dr. Keletti és Murányi
vegyészeti gyár Rt., Újpest.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában,
hánya-fiórban.

deti ementáli 480—600, hazai grói sajt 450—560, hazai trappista 320—400 fillér kilogrammonként.

Szárazfélék és száraztészták. A nyílt piacokon: Magyar lencse 64—112, külföldi 96—150, lántott egész borsó 90—130, feles 80—130, aprószerű fehér bab 36—50, nagyszemű 40—72, színes 44—70, finom árpakása 80—96, durva 44—72, kölestása 52—68, tojásos tarhonya 128—160, tojásos levestészták 132—240, fehérárú 124—128 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 12—28, csomója 4—14, petrezselyem kilogrammja 12—28, zöldjével csomója 4—15, zeller zöldjével darabja 4—14, kilogrammja 24—30, kalarabé zöldjével darabja 4—8, őszi fajta kalarabé kilogrammja 16—30, kevert zöldség kilogrammja 16—26, kapor csomója 2—6, hazai nagyfejű karfiol 50—60, kislejű 25—45, metelő hagyma csomója 6—8, pörchagyma kilogrammja 24—30, makói vörshagyma 28—32, közönséges 20—28, fokhagyma 36—70, cékla 14—30, fejeskáposzta 4—12, savanyított 26—32, kelkáposzta 12—20, kelbimbó 120, vörshagyma 16—32, fejessaláta 6—12, nürnbergi tormá 180—240, hazai nagy édes tormá 120—200, kicsi erős 80—140, rózsaburgonya 16—22, sárga 9—12, élla 11—15, fehér 8—12, Woltman 9—14, kifli 30—40, tömör esipergombá 500—700, mezei esipergombá 200—420, szegfűgombá 400—500, szárított gombá 800—2000, fekete retek 12—20, ecetes ugorka 80—140, vizes 40—60, apró hegyes zöldpaprika 10—20, nagy töltényi való 10—30, savanyított 80—100, főzni való tök 6—12, gyaltul 16—30, sütőtök 8—20, főzött paradicsom literje 80—100, hüvelyes zöldbab 50—62, vajbab 60—160, hüvelyes zöldborsó 100—140, sóka 24—40, tisztított paraj 26—45, gyökeres 14—30 fillér kilogrammonként, tengeri csövenként 3—6 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemesfajta alma 80—180, közönséges válogatott 60—80, közönséges kevert 40—60, rétesbe való 50—80, birsalma 35—80, nemes fajtákra 100—200, közönséges válogatott 80—140, kevert 60—100, hazai napolya 50—110, szilváz 140—160, gyümölcsiz 160—320, csipkeiz 70—90, csemegeiz 150—240, kevert fajú csemegeiz 80—120, közönséges 70—100, bornak való szőlő 70—75, télire etett szőlő 240—280, nagy papírhéjű dió 140—160, keményhűjű 100—140, héjazott mogyoró 360—500, dióbél 440—600, keményhűjű mandula 100—120, héjazott 600—800, belföldi gesztenye 40—100 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak. Szegeden: Régi esőves paprika füzereknél 5.50—6, új 4—5, édesnemes paprika kilogrammonként 3.40—3.86, gulyás 2.48—2.80, rózsá 1.12—1.28, erős 0.48—0.60. — Kálán: édesnemes paprika kilogrammonként 2.72—3, rózsá 1.68—1.92, erős 1.12—1.44, kereskedelmi 0.52—0.68, válogatott esővespaprika 1.72—2 pengő.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemes paprika 460—640, gulyás 360—560, rózsá 280—480, erős 240—320, kereskedelmi 180—240, törött bors 800—900, egész 700—800, szegfű-

bors 700—800, hazai köménymag 200—240, majoránna 600—800, borka fenyőmag 160—200, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergetett méz 220—280, házi szappan 140—160, közönséges házi szappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Bor. Csengődön közepes kereslet és kínálat mellett eladott 45 hl. 11.5 fokos 72 fillérért, 104 hl. 11 fokos 62 fillérért. — Csongrádon közepes kereslet és kínálat mellett kisebb tételekben 10—11 fokos borok 0.80—1 pengőért kelnek el. — Nyiregyháza közepes kereslet és kínálat mellett eladott 150 hl. 12 fokos óbor 80 fillérért, 300 hl. 16 százalékos must 50—60 fillérért. Szőlősgazdák között nagy az elkeseredés, mert már második éve nincs termés. — Debrecenben érmihályfalvi termés elkel 400 hl. (12—12½ fok) 90 fillérért. — Ecséden közepes kereslet és kínálat mellett eladott kis tételekben 9—10—11 fokos bor 70—80 fillérért. — Gyöngyösön élénk a kereslet. Eladott 150 hl. 12 fokos 72 fillérért, 200 hl. 10.5 fokos 64, 300 hl. 11 fokos Otello 52 és 100 hl. 12.5 fokos prima fehér bor 80 fillérért. — Egerben közepes kereslet és kínálat mellett egy kisebb tétel óbor eladott 1.60 pengőért. — Szekszárdon közepes kereslet és kínálat mellett eladott 100 hl. 13 fokos 1.10 pengőért. Villányban közepes kereslet és kínálat mellett eladott 55 hl. 12 fokos 95 fillérért, 30 hl. 13 fokos 1.20 pengőért és 20 hl. 10.5 fokos ó-vörös 1.20 pengőért. — Balatonfüreden közepes kereslet és kínálat mellett eladott kisebb tételekben újbó 1—1.30 pengőért. — Tállyán egy kisebb tétel 1926-os bor német számlára eladott 1.28 pengőért.

Pálinka. Ótörköly 6, újtörköly 4.50—4.70, seprő 6, újszilva 4.80—5, borpárlat (újfőzű) 8—8.25 pengő forgalmi adó nélkül, a tőzsdeben III. táblázat szerint.

Idegen pénznemek vételei és eladási ára november hó 7-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 27.75 (27.55) pengő; dollár 5.68, (5.69) pengő; hollandi forint 2.29 (2.30) pengő; német márká 1.36 (1.36½) pengő; svájci frank 1.09 (1.10) pengő. — Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab: Cseh korona 16.86 (16.94) fillér; szerb dinár 10.01 (10.06) fillér; francia frank 22.35 (22.55) fillér; lengyel zloty 63.85 (64.15) fillér; román lei 3.51 (3.56) fillér; olasz líra 31.05 (31.25) fillér; osztrák schilling 80.40 (80.75) fillér.

Arany- és ezüstpénzek Húszkoronás arany 23—23.05 ezütkoronás 0.38—0.42, régi ezütkoronas 1—1.05, ezüst ötkoronas 2—2.05 pengő darabonként.

SZERKESZTÉSÉRT ÉS KIADÁSÉRT FELEL: GOSZTONYI JENŐ.
SZERKESZTI: MAYER EMIL.

KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

A világot 3 év óta **THE CHAMPION** az első eredeti angol

kerékpárokat mélyen leszállítva havi 20—30 P részlete, kerékpár alkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokat nagyban i gyári áron szállítunk.

Külső gumí 6.80 P, belső gumí 2.10 P-től
Láng Jakab és Fia kerékpár- és gépkészítő
Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi át
700 képes árjegyzéket.

Patkány-egérirtő
„RATINOL“

Biztos hatású irtószert, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napl ábrán utánvétellel szállítja:
RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST,
VII., Múrány-utca 36. szám.

Vegye meg

a pártalanul szabad tartalommal megjelenő

BUDAPESTI UJSÁG
politikai napilapot.

Minden laparústónál és „Hangya”
szövetkezeti boltban kapható.

Szakorvos -rendelő vér- és nemibetegségek részére. Ez a t. a. salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., L. em. 1. (Rókusfal szemből.)

Ekek, ekealkatrészek, boronák, kapálókek, fűkaszálók

marokrakó és kéveköto aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálóok, morzsolók a minden egyéb gazdasági gép és szerszám.

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szereshetők be legutányosabban.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényesileg bejegyzett cég.

MEGBIZHATÓ

jóminőségű árut a legelőnyösebb árral a

„HANGYA”

vidéki szövetkezetekben lehet vásárolni.

Kaphatók: vászon, karton, kanavász, zellir, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, harisny, cérna, pamut, szatbókellékek, valamint mindenemű rövid- kézmű-, konfekció- és díszmű-áruk, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakkancok.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrbeli készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrbeli, továbbá munkásbakkancok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szereshetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárusztályánál.